

ALUTAGUSE

valla leht

nr 9 (57) september 2022

TASUTA

www.alutagusevald.ee

Meenutusi Alutaguse valla mõisakohvikute päevast

Ilmad on jahedad, niisked ja nutused, sügis on käes, sestap on ehk mõnus meenutada üht sooja suvepäeva. 13. augustil olid taas avatud mõisakohvikud, nüüd siis juba neljandat korda. Võib küll julgelt traditsiooniks pidada. Tänavu alustas juba hommikul kell kümme Iisaku kadunud mõisa kohvik, edasi sai liikuda Tudulinna hääbunud mõisa kohvikusse, jätkasid Mäetaguse, Pagari ja Illuka mõisapargi kohvikud ja pika päeva lõpetas Kiikla unustatud mõisa öökohvik. Oli mõnusaid maitseelamusi, meeldivaid esinejaid ning külastajaid lähemalt ja kaugemalt.

„Minu arvates on tegemist ühe väga toreda sündmusega, mis parimal moel aitab kaasa vallas meie-tunde tekkimisele. Meeldib, et on leitud huvitavaid esinemispaiku, kutsutud esinema suurepäraseid artiste ja antud kõõgigee-niustele võimalus oma loominguga silma paista. Kohvikute juures oli tunda mõnusat kogukondade koostoi-metamist. Päev annab põhjuse erinevate valla piirkondade külastamiseks. Hindan, kui pakutakse lisaks kontserdile väikest ajaloolist ülevaadet – nii saab rohkem tead-misi oma koduvallast. Väljakujunenud formaat on minu arvates juba väga hea, mida näitab ka huviliste arvukus, kui aga mõelda, kuidas veel asja edendada, siis võiks leida esinemispaiga ka Peipsi äärest endise Alajõe valla territooriumilt. Miks mitte mõnel aastal ka teemat vahetada – kooli kohvikud, kiriku kohvikud... Ikka midagi sellist, mis aitaks natuke ka piir-konna ajalugu tutvustada ja uusi paiku avastada.

Mõnel aastal olen jõudnud pea kõikidele kontsertidele. Sel aastal külastasin Iisaku, Mäetaguse ja Kiikla mõisakohvikut. Iisaku kontserdi puhul võlus mind, et kontsert toimus ilma võimendusega – saab küll. Mis teha, minu jaoks võtab võimendus mõnikord osa vaibist maha ja kõrvu jääb natuke konservimaitse. Äge Brass, kes Iisaku mõisapargis esines, vas-tas igati oma nimele. Olidki kolm ägedat meest, kellele ei valmista-nud raskusi susafonist üle laulda. Repertuaaris kõigile teda-tuntud seltskonnalaulud, mida mõnus kaasa laulda. Värskest Iisakist lisasid nen-dele läbimõeldud seaded, mitmete pillide valdamine esinejate poolt ning puhkpillidel sordiini-de kasutamine.

Mäetagusel sai nautida Kristiina Ehini luulet ja Silver Sepa naelapilliloomingut. Kindel kvaliteet. Sel korral olid Kristiina Ehini ette lugemiseks valitud päevaka-jalised luuletused, mis praegusest hap-rast ajast inspireeritud. Silver Sepp ülla-tas lisaks oma laululoomingule ka ühe pikema luuletusega, mis andis aimu, kui keeruline on ühe pereisa elu, kui naine on suvi läbi ringreisil bändiga Naised Kõõgis.

Kiiklas vaatasin sealse näiteringi Käbid ja Kännud etendust „August ja Julia“. Tubli kogukondlik ettevõtmine – koos ajalugu uuritud, Urmas Lennuki kaasabil näidend kirjutatud ja see siis ka lavastatud. Mul-jetavaldavalt arvukas näitlejaskond ja ilmekad rollitäitmised. Kaasatud olid kohalikud muusikud Dan ja Meeli, kelle võluvad vahemängud kenasti näiden-diga haakusid.“

Pille Nagel

„Oleme Illuka mõisa üritustele varemgi sattunud ning tavaliselt on Illuka mõisa juures alati rikkalik ja ahvatlev koogi-, salati- ja võileiva-valik. Meelde on jäänud, et tavaliselt on kohvikut teinud Heleni Leib ning samuti on ilmselt oma suupisteid pakku-nud ka Illuka kohalikud elanikud, aga ma ei tea seda täpselt, kas ka seekord. Koogid on selles letis olnud alati väga isuäratavad, värsked ja kaunistatud hooajaliste marjadega ning maitsetaimelhetedega. Võileivad ei ole ka lihtsalt võileivad, vaid pigem kutsu-vad maitsuma oma välimusega. On näha, et suupisted on hingega tehtud. Aga Heleni Leib ongi tuntud oma headuses ja kvalitee-dis. Lisaks on Illuka kohvikus olnud ka kiire ja hea teenindus, abiks olid koolinoored, kelle silm säras ja kes olid väga viisakad teenindajad.“

Kadi Rebban

„Meenutus soojast, päikselisest päevast. Mitmekülgne, head esinejad, maitssvad suupisted. Ega söömiseks nii palju aega jäänudki, rohkem huvitas kultuuriprogramm. Meeldis väga Kristiina Ehini. Tege-likult olid kõik esinejad huvitavad! Oli võimalus külastada giidiga mõisahoo-neid- väga põnev!

Silma jäi, kui hästi on korrastatud meie keskused, murud, lilled, kõikjal oli märgata hoolimist oma ümbrusest!

Oli oodatud päev meie kodukohas!“
Riina Karri

Robert Rebane ja Marek Sadam Illukal

„Kahjuks jõudsin tänavu ainult viima- sesse kohvikusse Kiiklas. Oleksin taht-nud rohkem kohvikuid külastada, aga samal päeval oli lapselapse sünnipäev ja sealt ei saanud puududa. Seega ei saa ma palju muljeid jagada. Kiikla kohvik oli küll väga vahva. Tore oli see, et kohvik oli reaalselt mõisa juures, et olid linaga kaetud laud ja valge kattega toolid. Ja siis veel sama paigaga seotud näidend, mis kõik kokku moodustas suurepärase terviku. Moona-Ma arvan, et mõisakohvikute päev on üks Alutaguse valla tunnusüritustest. Seda päeva teatakse ja oodatakse. Iga kohvik on alati omanäoline nii toiduvaliku kui asupaiga poolest. Eriliseks teevad selle päeva ka erinevad esi-nejad, kes on alati oskuslikult valitud. Igatahes olen soovin korraldajatele lennukaid ideid ka edaspidiseks.“

Ingrid Spitz

Catering Kene Pagaril

Kiiklas tehti teatrit

Mandoliiniorkester Tudulinna hääbunud mõisa kohvikus

12. oktoobril kell 12.00

JÕHVI KONTSERDIMAJAS

**IDA-VIRUMAA
EAKATEPÄEVA PIDUSTUS**

Külalisesineja TOOMAS ANNI
Pileti hind – 4 eurot

Alutaguse eakate piletihinna tasub Alutaguse Vallavalitsus, osalemissoovist teada anda hiljemalt 4. oktoobriks: Asta Talviste 56838929 (Iisaku), Elle Tasane 533 20597 (Iisaku), Lea Maasik 522 3424 (Tudulinna), Hille Karp 522 8042 (Tudulinna), Valve Kollo 5695 9943 (Illuka), Tatjana Ševtšenko 5811 5491 (Alajõe) või Alutaguse Vallavalitsus 5280 514 (Mäetaguse)

25. oktoobril kell 12
MÄETAGUSE RAHVAMAJAS

**Alutaguse valla
KULDSE EA SÜGISPIDU**

Tantsuks ansambel
VANA KALLIM
Esineb tantsutrupp
MODUS

Registreerimine
hiljemalt
17. oktoobriks!

Asta Talviste 56838929, Elle Tasane 53320597 (IISAKU)
Lea Maasik 5223424, Hille Karp 5228042 (TUDULINNA)
Valve Kollo 56959943 (ILLUKA)
Tatjana Ševtšenko 58115491 (ALAJÕE)
Alutaguse Vallavalitsus 5280514 (MÄETAGUSE)

8. OKTOOBRI 2022 KL 11-14

**Viinakuu
väike alevilaat
Kurtna pargis**

PAIKU OMA TOODANGUT JA LOOMINGUT,
KAUPLE AIA- JA PÕLLUSAADUSTEGA,
ANNA RIIDE RINGLUSSE

Laadategevust toetab ka Alutaguse vald

ANNA OMA TULEKUST TEADA TEL. 5277994

PAGARI SELTSIMAJAS
19. NOVEMBRIL
KELL 14

KÜLAS ON JUTUVESTJA
PIRET PÄÄR JA
PÄRIMUSMUUSIK
KULNO MALVA

KÕIKSABUUS ON TASUTA!

Kolm parklat on aastaringsest tasulised

Signe Roost
SA Alutagusemaa

Alutaguse Vallavolikogu võttis 28. aprillil 2022 vastu määruse nr 9 „Parkimistasu ja tasulise parkimise korraldamine“, millega otsustati muuta kolm parkimisala aastaringsest tasuliseks – Kauksi küla suur parkla, Vasknarva küla Kaluri parkla ja Alajõe küla Külaplatsi parkla. Need kolm parkimisala on Alutaguse vallas aastaringsest enimkasutatavad ja sellest tulenevalt vajavad ka aastaringset hooldust. Kehtima jäid kõik seni kehtinud soodustused, kaasaarvatud vallakodanike kodanikukaardi alusel parkimistasust maksimisest vabastamine. Asetades nimetatud parkimisaladel parkides kodanikukaardi autos nähtavale kohale, on Alutaguse valla kodanikule parkimine tasuta.

Ülevaade Alutaguse Vallavolikogu istungist

17.08.2022

Marin Grüning
vallavolikogu sekretär

- Otsustati kinnitada revisjonikomisjoni teede- ja jäätme-käitluse kontrolli tulemused.
- Otsustati tunnistada osaliselt kehtetuks lisaku Vallavolikogu 24.03.2016. a. otsus nr 130.
- Otsustati võõrandada avaliku enampakkumise korras Alutaguse valla omandis olevad lisaku alevikus Uuselamurajoonis asuvad kinnistud ja määrata nende alghinnad.
- Otsustati lisaku alevikus Uuselamurajooni kinnistuid koormavad hoonestusõigused lõpetada ja kinnistud võõrandada.
- Otsustati võõrandada otsustuskorras korter Tamme tn 14-7 ja kuur Tamme 14 a Mäetaguse alevikus.
- Otsustati võõrandada otsustuskorras korter Tamme tn 1-17 Mäetaguse alevikus.
- Korraldatakse avalik enampakkumine Alutaguse valla omandis olevale kinnistule aadressil Kunstniku, Kaidma küla, Alutaguse vald, Ida-Viru maakond (katastritunnus 22901:001:0471, 100% pindala 10153 m², haritav maa 8646 m², metsamaa 32 m², õuema 1352 m², muu maa 123 m²). Kinnistu alghinnaks määrati 15 000 eurot.
- Korraldatakse avalik enampakkumine Alutaguse valla omandis oleva 1-toalise korteriomandi võõrandamiseks. Korter asub 30 korteriga keskküttega elamus (ehr kood 102014915, registriosa nr 4351608, katastriüksus 49802:002:0416, korteri üldpind 32 m²) aadressil Tamme tn 3-1, Mäetaguse alevik Alutaguse vald, Ida-Virumaa. Korteriomandi alghinnaks määrati 3000 eurot (93,75 eurot/m²).
- Korraldatakse avalik enampakkumine Alutaguse valla omandis oleva 2-toalise korteriomandi võõrandamiseks. Korter asub 8 korteriga ahjuküttega elamus (ehr kood 102015018, registriosa nr 4464808, katastriüksus 49802:002:0432, korteri üldpind 43,5 m²) aadressil Kooli tn 1-8, Mäetaguse alevik Alutaguse vald, Ida-Virumaa. Korteriomandi alghinnaks määrati 3000 eurot (68,97 eurot/m²).
- Otsustati kehtestada Konsu küla Laagri maaüksuse detailplaneering (Narva Ehitusprojekt OÜ, töö nr DP-EX-8-19).
- Otsustati tunnistada kehtetuks Tudulinna Vallavolikogu 04.04.2014. a. otsusega nr 10 kehtestatud Rannapungerja küla Tammetõru detailplaneering (Inari Works OÜ, töö nr D-1212-45). Peale detailplaneeringu kehtetuks tunnistamist tuleb maa-ala kasutamisel lähtuda kehtivatest Alutaguse valla üldplaneeringust tulenevatest kompaktest asustusega alal elamu maa-alale seatud maakasutus- ja ehitustingimustest (sh suurim lubatud ehitisealune pind on 20% katastriüksuse pindalast ja harjakõrgus on kuni 7,5 meetrit).
- Otsustati vabastada valitsuse liikme ametist Taavi Vogt ja kinnitati Alutaguse Vallavalitsuse 4-liikmelisena alljärgneva struktuuriga ja koosseisus:
 - vallavanem – Tauno Võhmar;
 - vallavalitsuse liige – Kairi Hõbemer;
 - vallavalitsuse liige – Liina Talistu;
 - vallavalitsuse liige – Timo Juursalu.
- Toimusid Alutaguse Vallavolikogu uue esimehe valimised. Senine volikogu esimees Veljo Kingsep esitas terviselikel põhjustel tagasiastumispalve. Volikogu esitas volikogu esimehe kohale kaks kandidaati – Kalle Kuusiku ja Marek Kullamägi. Volikogu koosseisu hääldenamusega (9 häält) osutus valituks Marek Kullamägi, kes alates 01.09.2022 alustab volikogu esimehe ametikohustuste täitmist.

Hara sadamas. Foto Kaja Niinlaup

Foto Jaanika Iljas

Eesti külade XIV Maapäev

Kaja Niinlaup
Ida-Virumaa Külade Esindus
juhatuse esimees

Eesti külade XIV Maapäev on edukalt läbi viidud ja on aeg anda ka meie, Ida-Virumaa, küladele teada selle tulemustest. Maapäeva korraldamisest kirjutasin peale XIII Maapäeva toimumist pikemalt 2019. aastal. Seekord piirdun ainult selle aasta sündmusega, mis toimus Harjumaal Nelijärvel 6.-7. augustil.

Osalejate delegatsioonid maakondadest võisid olla kuni 20liikmelised. Minu eesmärk meie delegatsiooni kokkupanemisel oli lihtne-kaasata kõikide valdade esindajaid võrdsele. Eelistatud olid Ida-Virumaa Külade Esinduse liikmed ja täienduseks külade aktiivsed eestvedajad. Eesmärk oli lihtne aga... tulemuse saavutamiseks kulus peaaegu kaks kuud! Ja siiski tekkis tõrkeid viimasel momendil. Aga tänaseks on need organisatoorsed raskused üle elatud ja Maapäeval osaletud. Mina jäin meie delegatsiooniga väga rahule.

Maapäevade kandvaks ideeks on anda külaliikumisele selged suunad, püstitada reaalseid ülesandeid, leida lahendusteid, teha ettepanekuid riigikogule, ministeeriumidele ning omavalitsustele. Nüüd siis sellest, millest me seekord rääkisime, mida arutasime.

Kuna Maapäeva korralduses olid muudatused ja kolme päeva asemel olime koos kaks päeva, siis olid ka meie tegevused tempokamad. Korraldus oli sel aastal Harjumaal õlgadel, kes sai sellega suurepäraselt hakkama.

Esimesel päeval külastas Ida-Virumaa delegatsioon Juminda poolsaart ja tutvus sealsete külade tegemistega. Huvitav ja üllatav oli teada saada, kuidas kohalikud elanikud aktiivsete eestvedajate (kes ise praktiliselt aastaringsest kohapeal ei ela) algatusel kogusid raha, et säilitada poolsaarel hoone oma kaupluse ja koosolemise kohana. Kuigi summa oli suur, saadi see kokku. Kauplus

töötas kasumiga, mida kasutatakse soetatud hoone arendamiseks. Huvitav oli tutvuda Hara sadamaga ning lõunasöök oli maitsev.

Pärastlõunal saabusime Nelijärve Puhkeskusesse ja seejärel algas tempokas ajude ragistamine. Pidime kokku saama algpunktid/ettepanekud külaliikumise suunisteks aastani 2024 ehk siis järgmise Maapäevani.

Ühiste arutelude käigus tehtud ettepanekutest valiti järgmisel päeval hääletuse tulemusel välja kolm olulisemat kolmes kategoorias:

1. Külaliikumisele ehk meile endile
 - 1.1 Hoiame traditsioone, säilitame kogukondade omapära ja laseme uuel tulla.
 - 1.2 Toetame ja tunnustame sädinimesi, esitame neid tunnustamiseks küla, piirkonna ja Eesti tasandil.
 - 1.3 Kaasame uusi tulijaid kogukonna tegemistesse (uued elanikud, uus põlvkond, välismaalased).
2. Kohalikele omavalitsustele
 - 2.1 Igasse KOVi valdkonna (kogukonnad, MTÜd) eest vastutav spetsialist.
 - 2.2 Kaasata külade esindajad KOV otsustesse - külaseltside ümarlauad või kogukonnakomisjon.
 - 2.3-2.4 Säilitada kodulähedased lasteaiaid ja algkoolid; toetada ääremaid ehk kohelda võrdselt KOV erinevaid piirkondi (said võrdsele hääli).
3. Valitsusele ja riigikogule
 - 3.1 Elamisvõimaluste loomine/ toetamine maapiirkondades: internet, teed, elekter, vesi.
 - 3.2 Maksuerisused toetamaks elu maal ja soodustamaks maale kodude rajamist, ettevõtluse arengut ja töökohtade teket (kütuse, elektri jm piirhind, eluasemelaen, väiksem tulumaksumäär).
 - 3.3 Suurendada riiklike programmide (KOP, hajaasustuse programm jmt) mahtu.

Õhtusöögil „Harjumaal maitset“ osales Vabariigi President. Meile esinesid Harjumaal noored talendikad muusikud, ansambel Uurikad, kelle etteastet jälgis tähelepanelikult ka President. Edasi järgnes pidu Harjumaal moodi ehk „Pealinna tulede kumas“, tantsides ja lauldes koos ansambliga Väliharf.

Järgmine päev algas hommikuvõimlemisega ja peale hommikusööki toimus Märt Treieri juhatusel arutelu maaelu uuest versioonist. Arutelus osalesid Kohtla-Nõmme kooli direktor Mari-Liis Oder; Äksi kogukonna eestvedaja ja Eesti esimese (Tartu vallas) NOVA (noored-vanad) komisjoni algataja ja eestvedaja Tiina Tambaum; edukas ettevõtja, oma koduküla kogukonna hingega eestvedaja ja külavanem Erkki Karjamaa, kelle kodukülaks Eestimaa aasta küla 2021; küla- ja põllumees Ivori Padar Navi külast Võrumaalt, kellel „väike kogemus“ ka ministri-, riigikogu- ja europarlamenti saadikutööst.

Enne XIV Maapäeva lõpetamist anti valitsuse ja riigikogu esindajatele suunatud ettepanekud üle maaeluminister Urmas Kruusele, siseminister Lauri Läänemetsale ja riigihalduse minister Riina Solmanile.

Ja oligi käes aeg alustada kojuõitu – XIV Maapäev oli saanud ajalooks.

Aitäh, Harjumaal Kodukant, sisuka nädalavahetuse korraldamise eest. Aitäh Ida-Virumaa vallavalitsustele (Alutaguse, Lüganuse, Jõhvi, Toila vallad ja Narva-Jõesuu linn), kes leidsid võimaluse toetada rahaliselt meie delegatsiooni liikmete Maapäeval osalemist.

Aitäh meie delegatsiooni liikmetele, kes tegite need kaks päeva meeldejäädavaks oma aktiivse osalemisega ettevõtmistes.

XIV Eesti külade Maapäev 6.-7. 08. 2022 Harjumaal

Detailplaneeringud

Alutaguse Vallavolikogu kehtestas 17.08.2022 otsusega nr 57 Konsu küla Laagri maaüksuse detailplaneeringu.

Planeeritava ala pindala on ca 4,6 ha ning see hõlmab Laagri (22901:003:0108) ja Raketi alajaama (22901:003:0034) kinnistuid. Tegemist on endise pioneerilaagri „Rakett“ territooriumiga.

Detailplaneeringuga on kavandatud Laagri kinnistu jagamine 18 elamumaa sihtotstarbega krundiks ning neid teenindavateks transporti- ja tootmismaa kruntideks. Elamukruntidele on määratud ehitusõigus hooajalise kasutusega elamu ja abihoone(te) ehitamiseks. Detailplaneering on maakasutuse juhtotstarbe osas kooskõlas Alutaguse valla üldplaneeringuga, kuid lähtudes sellest, et kavandatud krundid on väiksemad kui hajaasustuses lubatud 1 ha, on tegemist üldplaneeringu muutmisega.

Alutaguse Vallavolikogu otsuse ning kehtestatud detailplaneeringuga saab tutvuda Alutaguse valla kodulehel www.alutagusevald.ee/kehtestatud.

Alutaguse Vallavolikogu tunnistas 17.08.2022 otsusega nr 57 kehtetuks Tudulinna Vallavolikogu poolt 2014. aastal kehtestatud Rannapungerja Tammetõru detailplaneeringu.

Detailplaneeringu alusel on maakorraldustoimingud läbi viidud ja Tammetõru katastriüksuse jagamisel on moodustatud Paadi tee 15 (81501:001:0177), Paadi tee 17 (81501:001:0178), Paadi tee 19 (81501:001:0179) ja Paadi tee T5 (81501:001:0181) katastriüksused. Detailplaneeringuga anti elamukruntidele ehitusõigus pereelamu ja abihoone ehitamiseks. Hoonete suurim lubatud ehitusalune pind kokku krundil oli 280 m². Ehitusõigust realiseeritud ei ole. Kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest sellisel kujul loobuda.

Detailplaneeringu kehtetuks tunnistamise otsusega on võimalik tutvuda Alutaguse valla dokumendiregistris: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/dokument/5472986.

Lugeja kirjutab:

SAAB, SAAB, SAAB...

Saunas käijate nimel ja soovil kirjutanud Reet Juuse

... ükskord ikka saab. Kes saab kulla, kes saab mulla... Nii ütleb umbes-täpselt üks laulusalm. Viimasel ajal on päevakorrale tõusnud monumendite teema.Seda ka lisakus. Pea igast „Põhjaranniku“ numbrist võib lugeda, milline õudukas seisab seal keset küla. Kas usute või ei, aga täiesti kained ja noored-kenad käivad seal puude vahel pissil, sest Grossi poe juures ei ole kusagile mujale minna. Aga kui ajakirjandus on öelnud, siis see on püham kui Rooma paavsti sõna. Äkki on keegi tähele pannud kui palju seal seisab autosid ja nendes on inimesed ning ka loomad. See selleks, aga eks surnute koht olegi kalmistul. Et see

monument just selle koha peal on, siis aeg oli niisugune. Keegi sai neist kirstudest vähemalt ilusad valged voodilinnad endale. Põhiliselt on sinna maetud ukrainlastest vangid. Nüüd aga tähtsam küsimus, kust see raha tuleb, millega ümbermatmine toimub. Kas saunade remondiks ja töös hoidmiseks ka sel juhul jätkub raha?

Lisakus, täpsemalt Kaseväljal seisab veel üks monument, mis ehitati juba 1960ndatel aastatel. Sovhoosi direktor Erilt lasi ehitada esimese maja ja kohe ka sauna. Küll on see saun olnud hambus kümneid kordi, aga püsti on jäänud ja isegi püsima. Kas nüüd on siis õige aeg kahe-kolme inimese suva järgi talitada ja lõpuks ikka sulgeda. Miks meile ei öelda (sauna ukse peal on veel ruumi), kas saun avatakse kunagi ja kui, siis millal? Ega kõik ei ole siiski

võimelised käima kolm kilomeetrit Metsa tänavale ja sealt märja nahaga sama maa tagasi. Kui see „monument“ tuleb lammutada, siis tehkegi, et ei riivaks silma ja oleks autodel ruumi parkida. Võtke midagi ette ja teavitage ka, mida te teete, millal, mis tingimustel jne. Olen siin saunas käinud juba 56 aastat ja näinud, kuulnud nii mõndagi. Kogu see jama saunaga ei ole sugugi nii must-valge kui meile serveerida püüate. Kaseväljal saab aastas korra tähistada kadunud mõisa päeva, siis saaks ehk veel ühe päeva- kadunud sauna päeva. Vaat kui vahva! Alutaguse valla ametihemed, kes te olete sinna sätitud või sättimata jäetud – ka endise sovhoosi majades elavad inimesed. Sageli jääb küll mulje, et Puru piiri ja Peipsi vahele enam kedagi ei mahu peale karude.

Kaugküttehinnast: puust ja punaseks

Siim Umbleja,
Eesti Jõujaamade ja Kaugkütte Ühingu juhatuse liige

Kaugkütteteenus on endastmõistetav eluks vajalik „taustajõud“, millele inimene sageli ei mõtle. Praegu energiaturul toimuv on aga mõistetavalt kasvatanud huvi ka toasooja teema vastu ja senisest tähelepanelikumalt vaadatakse kaugküttearveid. Võrreldakse neid naabrite omaga ja teistegi piirkondadega ja küsitakse, kuidas saaks hinda soodsamaks. Algava kütteperioodi eel on seega mõistlik vaadata lähemalt, kuidas kujuneb kaugkütte hind ja millest see sõltub.

KAUGKÜTTE HIND ON RIIKLIKU JÄRELEVALVE ALL
Kui hoogustunud energiakriisi valguses on populaarseks saanud ideed kehtestada elektrihindadele lagi ja korraldada ümber hinnakujundus elektribörsil, siis kaugküttes on reguleeritud hind eksisteerinud juba aastaid. Eestis on kokku ligikaudu 200 kaugkütte piirkonda ning hulgaliselt energiaettevõtteid. Igaüks tegutseb oma kindlas piirkonnas. See tähendab, et kaugkütteettevõtete tegevus ja teenuse hind on Konkurentsiameti järelevalve all. Kui muutuvad hinna püsikomponendid, läbib kaugküttepakkuja põhjaliku hinnamenetluse, kus analüüsitakse kõikide kulude põhjendatust ja ettevõtte tegevust teenuse efektiivsemaks muutmisel. See toimub üldjuhul vähemalt kord kolme aasta jooksul. Kui muutuvad muutuvkomponendid (eelkõige kütuse hind, aga ka elekter), on hinnamenetlus kiirem.

KAUGKÜTTEHINNAST MOODUSTAB PÕHIOOSA KÜTUS
Üldjoontes koosneb kaugkütte hind püsikomponendist, mis on pikemalt ette planeeritav, ja muutuvkomponendist, mida mõjutab tugevasti turuolukord ning mis – nagu nimigi ütleb – võib sagedasti muutuda. Viimase alla kuulub näiteks kütusekulu ja praegustes oludes ka elektrikulu. Püsikulud on näiteks võrkude ja seadmete töökindluse tagamiseks vajalikud investeeringud, hoolduse ja remondi ning soojuskao kompenseerimiseks tehtavad kulud. Hinnakomponentide osakaal on

eri ettevõtetel erinev ja see sõltub mitmest asjaolust. Üks määravamaid on mõistagi kütuse hind, mis enamasti moodustab lõpphinnast pool kuni kaks kolmandikku. Oluline on välja tuua, et kütusekulu kajastub lõpphinnas vaid selle tegeliku kuluna. Seega suurenevad kütusehinnad ei kasvata kuidagi soojateenust pakkuva ettevõtte kasumit.

Kaugkütte katlamajad töötavad tänaseks Eestis valdavalt kohalikul hakkepuidul. Võimalikke lisakütuseid – näiteks gaasi, põlevkiviöli või diisliöli – kasutatakse tipukoormuste katmiseks intensiivsemal kütteperioodil. Vaid vähestes kohtades, kuhu taastuvenergia katlamaja pole seni olnud võimalik paigaldada, on esmase kütusena kasutusel maagaas või põlevkiviöli. Sellistes üksikutes kohtades on praegu enamasti käimas küttesüsteemi ümber planeerimine taastuvenergia allikatele, kuid taoline investeering on mahukas ning seadmete planeerimine, ehitus, tarne ja paigaldus võtab aega selgelt rohkem kui aasta.

Kütuse kui põhilise hinnamõjutaja kõrval kujundab hinda näiteks katlamaja tüüp – investeeringud eri tüüpi kütuste jaoks vajalikesse seadmetesse on erinevad. Samuti mõjutab hinda võrgu seisukord. Investeeringud, mida soojaettevõtted on järjepidevalt ja tugevalt teinud, toovad kaasa võrgu parema töökindluse ja energiasäästu, vähendades seeläbi ka operatiivkulusid, sealhulgas soojuse kadu.

Lisaks eelmainitule võib soojateenuse lõpphinda mõjutada ka varustatava piirkonna kompaktsus. Kui teenuse üldhoidmiseks vajalikud kulud jagunevad tiheasutusega hoonete vahel, on hind ühiku kohta reeglina soodsam kui hajusas võrgus, kus „torukilomeetreite“ kohta tuleb vähe tarbijaid.

AASTAGA ON HAKKEPUIT KALLINENUD 2,5 JA MAAGAAS 5 KORDA
Kõikidest hinnakomponentidest on suurim roll siiski kütuse kuludel. 2021. aasta sügisperioodiga võrreldes räägime praegu maagaasi puhul – mida paljud katlamajad kasutavad tipukoormuste ajal – ligi 5kordsest hinnatõusust. Ka peamise kütuse ehk hakkepuidu hind on aastaga kallinenud rekordiliselt – 2,5 korda. Puiduhakkel

on väga oluline roll Eesti kaugküttes ning tarnenappusel on tõsised tagajärjed. Tavapärased vähempakkumised on sisuliselt asendunud oksjoni loogikaga, kus tarnekindluse tagamiseks toimub võistupakkumine. Seda on põhjustanud kasvatanud nõudlus, sealhulgas Eesti Energia poolt hüppeliselt tõusnud hakkepuidu põletamine.

Eelkõige tipukoormusteks mõeldud maagaasile on soodsamaks alternatiiviks kodumaine põlevkiviöli. See on küll keskkonnale kahjulikum, kuid arvestades praegust keerulist olukorda teeb enamik soojatootjaid praegu jõudsalt investeeringuid gaasi asemel ajutise meetmena põlevkiviöli kasutamiseks. Energeetikasektori vaates äärmiselt lühikese ajaga on mitmed ettevõtted suutnud jõuda juba uute seadmete paigaldustöödeni. See annab lootust, et paljudes kaugküttevõrkudes toob sügistalvel hinnaleevendust tipukoormuste katmiseks põlevkiviöli kasutuselevõtt.

PIIRHIND ON MAKSIMAALNE, TEGELIK HIND VÕIB OLLA VÄIKSEM
Läheme vastu küttehooajale, mil hinnamuutuse teavitusi tarbijatele võib tulla tihedamini kui kunagi varem. Vastavalt meetodikale korregeerivad soojaettevõtted muutuvkulusid paarikuulise viitega vastavalt tegelikele kütusehindadele. Sagedased hinnamuudatused (ja eriti ülespoole) ei tee meile tarbijatena küll rõõmu, kuid tagavad selle, et hind peegeldab realselt muutunud kulusid ja mitte „puhvriga“ tehtud prognoosi.

Kaugkütteteenuse megavatt-tunni kohta arvestatud piirhind, millest soojaettevõtted kliente teavitavad, tähendab maksimaalset, konkurentsiametiga kooskõlastatud hinda. Tegelik ühikuhind arvel võib olla sellest ka madalam, kui teenusepakkuja muutuvkulud vähenevad. Tänastes tingimustes tundub see küll keeruline, kuid kui näiteks kütusekulu on piirhinnas arvestatust vähesem, peab see kajastuma ja ka kajastub tegelikus müügihinnas. Viimasel ajal pole piirhinnast madalamad hinnad ilmselt kuigi sage nähtus, kuid soojusettevõtete hoogne ettevalmistus talveks ja kütusehindade stabiliseerumine võib siin soodsamas suunas liikumise kaasa tuua.

Üle 60-aastased ja riskirühmad võiksid tõhustusdoosi teha esimesel võimalusel

Sander Rajamäe
Tervisekassa

COVID-19 haigestumise statistika näitab, et nii nakatumine kui ka hospitaliseerimine olid augustis kasvutrendis ja seetõttu on äärmiselt oluline, et riskirühmadesse kuuluvad inimesed ennast esimesel võimalusel vaktsineeriks ning võtaks kasutusele ka teised nakkuse ennetamise abinõud. Riskirühma kuuluvad inimesed võiksid seda perearsti ja Tartu Ülikooli peremeditsiini kaasprofessori Marje Oona sõnul teha juba kohe. Riskirühma kuuluvad immunoprofülaktika ekspertkomisjoni hinnangul kõik üle 60-aastased ja üle 12-aastased, kellel on mõne kroonilise haiguse tõttu suurem risk põdeda COVID-19 haigust raskelt. „Kui inimesel on valmisolek ja võimalus ennast vaktsineerida, tõenäosus raskeks haigestumiseks on olemas ning eelmisest vaktsiinidoosist on möödas enam kui pool aastat, võiks ta neljanda doosi teha juba praegu,“ rääkis Oona. Ta lisas, et riskirühmadesse kuuluvad ka inimesed, kellel on suurem tõenäosus kokku puutuda haigetega nagu näiteks tervishoiutöötajad ja hooldekodude personal.

Tartu Ülikooli peremeditsiini professori ning peremeditsiini ja rahvatervishoiu instituudi juhataja Ruth Kalda sõnul ei suuda me hetkel domineeriva tüve puhul teha nii täpseid prognoose nagu varem. „Omikroni ja praegu valdavalt leviva BA.5 tüve puhul ei suuda me päris täpselt ette näha, kuidas haigus kulgeb, kuid varasemale toetudes on selge, et haigestumise kõrgeriigid on sügis, talv ja varakevad. Seega võiksid ka need inimesed, kes riskirühmadesse ei kuulu, kuid kes soovivad teha neljandat doosi, ajastada selle hiljemalt septembrisse.“ ütles Kalda, kelle sõnul on neljanda doosiga vaktsineerimine efektiivne ka neile, kes riskirühmadesse otseselt ei kuulu. „See vahe ei ole küll nii ilmne kui riskirühma kuuluvate inimeste raske haigestumise ära hoidmisel, aga kui inimene soovib oma immuunsust raske viiruse vastu turgutada, siis on igati teretulnud ennast sügise saabudes vaktsineerida,“ rääkis Kalda.

Inimeste eesmärgid vaktsineerimise osas võivadki Oona sõnul olla täiesti erinevad sellest, mille on sihiks võtnud näiteks teadusnõukoda ja immunoprofülaktika ekspertkomisjon. „Raske põdemine võib ühe inimese jaoks tähendada seda, et ta vajab haiglaravi näiteks hapnikuravi või kopsude kunstliku ventilatsiooni näol. Kuid inimene võib rasket põdemist defineerida ka kergemate sümptomitega – kõrge palavik, piinav köha või pärast põdemist tekkinud pikaajaline väsimus, mis mõjutab inimese elukvaliteeti olulisel määral,“ nentis Oona.

Tänaeste teadmiste kohaselt on COVID-19 haigusel väga palju erinevaid väljendusviise, mis on ajas muutunud. „Alguses nägime palju lõhnataju ja maitsetundlikkusega seonduvaid häireid, mida on nüüdseks jäänud vähemaks. Praegu tekitavad inimestele vaevusi peamiselt jõuetus, südameklõppimine ja hingamishäireid ning kui vaatame erinevaid uuringutulemusi, on näha, et viiruse läbipõdemine võib esile kutsuda ka mitmeid teisi haigusseisundeid. Siin räägime näiteks trombidest, diabeedist ja erinevatest kognitiivsetest häiretest, mille tekkimise tõenäosus on haiguse põdemise järgselt suurem,“ rääkis Oona. Oma praktikas näeb ta palju neid inimesi, kes on teinud otsuse ennast mitte vaktsineerida ja haigus läbi põdeda. „Minu hinnangul pole see mõistlik, sest läbipõdemisega võib inimene endale saada pikaajalised tervisekahjud, sestap on vaktsiin kordades ohutum, kui haigestumine ja näiteks pikk-COVID ning sellega kaasnevad vaevused,“ lisas ta.

IMEVITSA POLE VEEL LEITUD
Küsimusele, kas koroonaviirust saab lähitulevikus samastada gripiga, pole perearstidel anda objektiivset vastust. Teadagi on COVID-19 ringelnud väga lühikest aega ning tõenäoliselt ei suuda viirus oma evolutsioonis lähikuude jooksul jõuda teatavasse lõplikku faasi, kus viirusel pole enam võimalik edasi areneda. „Probleem on seega haiguse uudsus ning fakt, et viirus areneb iga uue tüvega ning sellepärast on ennatlik öelda, et võiksime selle lähikuude jooksul ära unustada. Suurt rolli mängib hoopis see, et me õpime viirusega koos elama, kaitses ennast nii palju kui võimalik. Siin tulevad appi need teada ja tuntud soovitusel, milleks on jätkuvalt vaktsineerimine, isiklik hügieen, maski kandmine ja haigestumise korral eneseisolatsioon,“ selgitas Oona.

„Kahjuks pole seni olemas ühtegi imevitsa või erilisi uusi strateegiaid. Taas tulevad mängu need elementaarsed soovitusel maskikandmise, isikliku hügieeni ja kätepesu osas, mis ei tohiks vaktsineerimise kõrval ära ununeda,“ rääkis Kalda. Seega on jätkuvalt inimesed need, kes saavad haiguse ära hoidmiseks ise palju teha, jälgides epidemioloogilist olukorda ning käitudes vastavalt ühiskonnale antud juhiste. „Ning esiti ikkagi vaktsineerimine, sest meil on tõesti väga palju haavatavaid inimesi, kelle jaoks on jätkuvalt olemas suur oht haigestuda ja selle haiguse tagajärjel surra,“ lisas ta.

Värsketele prognoosidele toetudes on Eesti immunoprofülaktika ekspertkomisjon andnud soovitusel COVID-19 vaktsiini teise tõhustusdoosi osas, millega peaksid ennast vaktsineerima kõik riskirühmadesse kuuluvad inimesed. Riskirühma kuuluvad kõik üle 60-aastased inimesed ning üle 12-aastased, kellel on mõne kroonilise haiguse tõttu suurem risk põdeda COVID-19 haigust raskelt. Teise tõhustusdoosi võiksid inimesed teha kuue kuu möödumisel viimasest doosist või haiguse põdemisest. Tervishoiutöötajate hinnangul satuvad haiglasse jätkuvalt peamiselt need samad riskirühmad ja kõrges eas inimesed. Viimased kuud on näidanud ka seda, et lisaks vaktsineerimata inimestele jõuavad haiglasse ka need vaktsineeritud eakad, kelle eelmisest vaktsineerimisest on möödas juba üle poole aasta.

Kooliaasta algus Iisaku Gümnaasiumis

Küllil Guljavin
Iisaku Gümnaasiumi direktor

Muutlikud sügisilmad on välja vahetanud suvise kuumuse ning juba on tulnud koolimajas kütegi sisse lülitada. Õnneks on ka septembris päikeselisi päevi ja õpilased saavad nii vahetun- nis kui õuetundides värskes õhus olla. Vahetundides uudistavad algklasside õpilased sisehoovis oma peenrakaste, kuhu kevadel nii lilli, ürte kui köögivilju külvati ja istutati. Päris põnev on oma külvatud ja istutatud taimelt kirsstoma- teid noppida. Möödunud reedel toimus traditsiooniline kooliaasta alguse mat- kapäev, mille vahvaid meenutusi klas- sijuhatajad sotsiaalmeedias jagasid. Põnevaid tegemisi on plaanis veelgi.

Kevadel õppis Iisaku Gümnaasiumis 198 õpilast, seoses kooli lõpetamise, elukoha vahetuse, õppevõlgnevuste ja Reinar Halliku Korvpallikooli Vinni kolimisega on kokku koolist lahkunud 58 õpilast, juurde on tulnud 23 õpilast, seega õpib 13. septembri seisuga Iisaku Gümnaasiumis 163 õpilast. Laste jao- tumise kohta klassidesse ja kooliastme- tesse saavad huvilised infot kooli kodu- lehelt üldinfo alt.

Jagan täpsemat infot nende 58 koolist lahkunud õpilase kohta:

- 9. klassi lõpetas 20 õpilast, kellest Iisaku Gümnaasiumi 10. klassis asus õppima 6. Kuhu läksid tei- sed? 2 õpilast jätkavad oma õpin- guid Jõhvi Gümnaasiumis, 2 Nõo

Foto Kristiina Avel

Gümnaasiumis, 2 Tartu Tamme Gümnaasiumis, 1 Lääne Ühis- gümnaasiumis ja 1 Reinar Halliku Korvpallikoolis/Vinni- Pajusti Gümnaasiumis. 1 õpilane sai sisse Tartu Kunstikooli ja 5 õpilast jätkavad õpinguid erinevates kutseõp- peasutustes. Loodame, et kõik on oma valitud teel õnnelikud ja neil läheb hästi, samas on nii 10. klass kui klassijuhataja Sirly Pärnaste öel- nud, et kui meie õpilastele teistes gümnaasiumides ei meeldi, on nad alati tagasi oodatud oma kooli.

- 12. klassi lõpetas 19 õpilast, kellest 13 õpivad edasi erinevates kõrgkoo- lides ja kutseõppeasutustes ning 6

töötavad. Neist, kes töötavad, plaanivad ka mitmed pärast vahe-aastat või ajateenistust edasi õppida.

- Reinar Halliku Korvpallikoolis ja Vinni-Pajusti Gümnaasiumis jätkavad õpinguid lisaks ühele 10. klassi õpilasele veel üks 8. klassis, viis 9. klassis ja kolm 12. klassis.
- Kolm 11. klassi õpilast ja üks 12. klassi õpilane otsustasid õpinguid jätkata oma kodukohale lähemal asuvates Tallinna piirkonna kooli- des, neli õpilast lahkusid seoses elu- koha vahetusega ning kaks õpilast seoses õppevõlgnevustega.

Ehkki iga aastaga on üha raskem leida vajalikke pedagooge, õnnestus meil augusti lõpuks siiski leida puuduole- vad õpetajad ning loodame, et nad oma õpetamise tööst ning õpilased nende käe all õppimisest rõõmu tunnevad. Tööd alustavad mitmed traditsiooni- lised huviringid ning alustanud on ka mõned uued. Ootame pikisilmi huvi- juhi tööle asumist.

Gümnaasiumiõpilastel on lisaks õppekava kohustuslikele ainetele või- malik valida erinevate valikkursuste seast neile huvipakkuvad. Sel õppeaastal on valikus meedia, vene keel (C1 tase), hispaania keele algkursus, korvpall, tree- nerikoolitus, lihashooldus. Valmistame ette multimeedia kursuse ainekava.

Korvpalli harrastamiseks ja noortes- pordi arendamiseks on vald otsustanud koostööd teha Jõhvi Spordikooliga, kus pärast mõneastast pausi on avatud jälle korvpalli treeningrühm. Iisaku Güm- naasiumi korvpallihuvilised saavad treenida Jõhvi Spordikooli õpilastena Iisakus treener Jaanus Liivaku käe all ning võistelda U18 noortesarjas HITO koosseisus, samuti mängida ja võistelda koos meie kooli vilistlaste ja Alutaguse KK meestega rahvaliigas eesmärgiga teenida välja koht Saku II liigas. Võit- lusvaimu ja mänguoskusi meie korv- pallipoistel on, sellest annab tunnistust augusti lõpus toimunud turniiril Jõhvi/ Järve Karikas 2022 saavutatud 3. koht.

Ehkki järsku Covid-19 haigestu- mise tõusu meie piirkonnas märgatud ei ole, on meie koolis juba esimesed koroonapositiivsed nii töötajate kui õpilaste hulgas. Kuna riigi tasandil kogu koolipere kiirtestimist ei nõuta, oleme ka meie otsustanud, et testime ainult haigustunnustega õpilasi ja töötajaid. Testide varu on koolil piisav, seega saa- vad koolis testi teha kõik soovijad. Kui lapsevanem otsustab, et ta ei soovi, et tema last koolis testitakse, palume sel- lest klassijuhatajale teada anda. Haigus- tunnustega laps, keda me lapsevanema otsusel ei testi, peab haigustunnuste kadumiseni koju jääma. Õpetajatega kokkuleppel leitakse moodus, kuidas õpilane kodus õppida saab. Loodame väga, et suuremad haiguspuhangud lähevad meist mööda.

Rõõmsat ja tegusat kooliaastat!

KOOLITEE

- Peatun, vaatan, veendun – sõiduteed ületan vaid selleks ettenähtud kohas.
- Kõrvaklapid ja telefon liiklusesse ei sobi – pööran kogu tähelepanu ümbritsevasse liiklusesse.
- Kannan helkurit – nii olen teistele liiklejatele pimedal ajal nähtav.
- Kõige ohutum on liikuda kõnniteel! Kui kõnniteed ei ole, liigun autotee vasakus servas.

KERGLIIKURID

- Tõukeratta ning jalgrattaga liikudes kannan alati kiivrit.
- Sõiduteed on ohutum ületada kergliikurilt maha tulles.
- (Elektri) tõukerattal sõidan alati üksi!

MINA...

- suhtun kaaslastesse nii nagu tahan, et minusse suhtutakse.
- Kiusamisel sekkun ning teavitan sellest täiskasvanut.
- Suhtun õpetajatesse heatahtlikult ning keskendun õppimisele, vajadusel aitan kaaslast.

LASTEABI TELEFON 116 111.

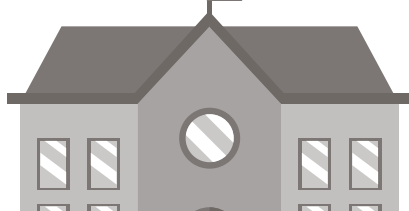
SOOVITUSED VANEMATELE:

- ✓ jälgi lapse veebikäitumist, vajadusel nõusta;
- ✓ veendu, et kergliikuriga liigeldes kannaks laps kiivrit;
- ✓ julgustage last enda eest seisma, toetama ning kaitsma kaaslast;
- ✓ enne lapse liiklusesse lubamist käi temaga koolitee läbi, selgita võimalike ohte.

VEEBIS

- Mõtlen, enne kui postitan!
- Võõrastelt saabunud kirjade ja sõnumite lugemine ja piltide/videote vaatamine võib olla ohtlik – need võivad sisaldada viirust ning olla sobimatu sisuga.
- Kui näen sobimatut sisu või kahtlen info õigsuses, siis võtan ühendust veebipolitseinikega.

FACEBOOKIS VEEBIPOLITSEINIKUD: Getter Kangur, Anastassia Semjonova, Oleg Kornõljev.

Reipalt koolipinki

Liina Sutt
Iisaku Gümnaasiumi õpetaja

Tervisepäeva „Reipalt koolipinki“ korraldatakse alates 2004. aastast septembri teisel reedel. Idee algatajaks on kahekordne olümpiavõitja Erika Salumäe, kes oli siis Eesti Koolispordi Liidu president.

Iisaku Gümnaasiumi 1.-4. klassi õpilased käisid sel puhul Pannjärvel Alutaguse Puhke- ja Spordikeskuses. Kõigil oli võimalus end proovile panna seiklusrajal turnides. Mõned olid seal varem käinud, mõned mitte. Raja läbimisega saadi hästi hakkama. Kui kedagi hakkas julgus maha jätma, siis kaaslaste toetus: „Sa saad hakkama!“, „Sa oled poole peal, natuke veel!“, pani end kokku võtma ja edasi minema. Raja lõpus oli põhjust enda üle uhke olla. Tagasisõidul bussis oldi tavapärastest vaiksemad, sest väsimus võttis võimust. Laste sõnul võiks sinna perega veel minna. Tore päev oli!

Foto Liina Sutt

Foto Mirjam Vinkler

Ammuringi ja mürakarude huviringi suvepraktika

Suvepraktikal osalenud

22.08.–25.08. toimus Puiatus nutivaba Mürakarude vibulaager.

Kohale jõudes jagati noored tuba- desse, seejärel mindi lõunat sööma. Köht täis, alustati tutvumismängudega. Kogu laagri vältel toimus palju erine- vaid mängu ja tegevusi: pallimängud, vibulaskmine, viskamismängud, teate- võistlused jne. Laagripäevad olid meil nii teguderohked, et ei olnud aega enda nutiseadmetele mõeldagi. Päevad alga- sid hommikuvõimlemisega, öörahu saabus kell 22. Kolmandal päeval oli Lottemaa külastus. Lottemaalt tagasi Puiatusse sõites oli kõigile ka šop- pamise aeg antud. Laagrisse jõudes tuli hakata diskoks valmistuma, sest kolmanda laagripäeva lõpetas disko. Viimane päev algas aga väikese hiline- misega, küllap siin oli tegemist „disko palavikuga-väsimusega.“

Laager oli lahe, aitäh juhendajatele!

Aulis, Sa ei ole vist põline Iisaku inimene, oled lõpetanud Kohtla-Järve 1. Keskkooli. Kuidas ja millal sattusid Iisakusse?

Minu juured on siinkandis, isapoolsed Sällikus ja emapoolsed Varesmetsas. Lapsepõlve suved veetsin ikka Iisakus või Sällikus vanavanemate juures ja minu praegune kodu Varesmetsas on ka ema vanematelt päritud. Aga sündisin ja koolis käisin Kohtla-Järvel ning esimene töökoht oli ka seal, töötasin trükikojas.

Nagu sissejuhatausest näha, oled justkui Hunt Kriimsilm, kel üheksa ametit. Kas jäi midagi, millega tegeled, mainimata?

Teen ka puusepatööd. Viimasel ajal küsitakse treppe, aga olen teinud ka uksi ja muud. Metsamees tuleb ka aeg ajalt olla, sest maja tahab ju kütmist. Aastaid tegelesin lumetõrjega, minu piirkond oli kogu Varesmetsa küla kuni Imatuni välja. Pottsepatöid tegime koos isaga 15 aastat. Illuka ja Iisaku koolides teen selliseid töid, kus mehekätt tarvis, panen üles ja remondin kõike vajaminevat.

Kui amet on, siis ikka suutäis leiba saab

Iisaku vanasõna

Oled avastanud, et sul on kodus vaja veidi ehitus- ja remonditöid teha, aga ise pole asjatundja. Või on sul magusaisu, tahaks mett mokale saada. Või on sul tarvis mälestuseks fotot, videot. Või on sul hoopis kondid kanged ja vajad massaaži. Kelle poole pöörduda oma sooviga? Arvate, et nüüd tuleb nimekiri hakkajatest inimestest? Aga ei, tuleb hoopis üks nimi – Aulis Pärnpuu. Just- kõikide nende muredega võitegi tema poole pöörduda. Ilmselt jäi mõni tegevusala ka mainimata, aga see selgub juba järgnevas loos.

Merle Pikhoff

Kas mingi nendest tegevustest on koolis omandatud või oled kõike õppinud nõ sellina isa või vanaisa kõrvalt?

Olen paberitega mesindustehnik, lõpetasin Olustvere Sovhoostehnikumi, tänase nimetusega Olustvere Teenidus- ja Maamajanduskooli. Sealt sain ka traktoristiload, mis samuti asjaks on olnud.

Linnapoisist mesinikuks?

See teema oli ka vanaisaga seotud. Ta oli umbes samasugune mitme töö tegija mees ja muuhulgas siis ka mesinik.

No need meistrimehed asjad ja masinad ja mesindus, need mahuvad minu peas kuidagi ühte patta, aga massaaž?

Massaažiga on selline lugu, et vahel tulevad ellu ootamatud inimesed ja viivad sind mingite asjadeni. Nii ka minul. Ilmselt oli saatustlik ka see, et sattusin kokku suurepärase massaažiõpetajaga. Massaaž ei ole lihtsalt õpitud tehnikad ja võtted, seda suudaks kõik, aga mängu tuleb energiavahetus ja

see teeb asja huvitavaks. Massaaži tehes pead olema nõ kohal, tunnetama kliendi olemust ja vajadusi, olema „kättpidi sees“. Samas on massaaž ka energiat võttev, nii et üle nelja seansi päevas ma ei tee. See ei oleks klientide suhtes aus, sest siis „ei suudaks enam kahe jalaga maa peal olla“.

Kas see lai ampluaa on tingitud Sinu mitmekülsetest huvidest või on see pigem viis maal ellu jäämiseks ja hakkama saamiseks?

Pigem on see maal ellu jäämiseks vajalik. Tegemist on justkui jagatud riskiga. Kui üks tegevusala mingil põhjusel ühel või teisel aastal „ikaldub“, siis teine asi aitab välja ja toob leiva lauale. Iga aasta ei ole näiteks hea meeaasta ja siis ongi need muud tegevused abiks. Aga selle kõigega kaasneb see, et päev jääb liiga lühikeseks, et kõike jõuda. Kui tuleb tellimus massaažile, siis tuleb muud asjad edasi lükata, mis sest, et parajasti on parim ilm mesilastega tegelemiseks. Kui õhtuks kõik käigud käidud ja tegemised tehtud, siis tuleb arvuti taha istuda ja arved vormistada või kui on olnud pildistamist, siis

fotosid töödelda. Sageli saab pea padjale alles päeva esimestel tundidel.

Mis selle juures kõige keerulisem on?

Vist planeerimine ja ettemõtlemine. Et oleks kaasa kõik vajaminevad asjad ja riided igaks erinevaks tegevuseks jne.

Kas kõikide nende tegevuste hulgas on Sul oma lemmik? Kui see ära toidaks, kas siis eelistaksid tegeledagi ainult ühe asjaga?

Keeruline öelda. Ilmselt olen juba harjunud sellega, et päevad on väga vaheldusrikkad ja vist ei oskakski tõesti enam ainult ühe kindla asjaga tegeleda. Liini töö mulle kindlasti ei sobiks. Aga ilmselt fotograafia oleks selline asi, et kui sellest piisaks äraelamiseks, siis see võiks olla see üks. Olen fotograafiaga tegeleenud ligi 40 aastat. Alustasin Kohtla-Järvel Juhani Lasmani fotostuudios. Tollal nägi see muidugi üpris teistmoodi välja kui täna. Sisaldas igasugust keemiat, ilmutamist pimikus ja muid põnevaid asju. Fotograafia on lisaks tööle jätkuvalt justkui hobi ja vahel panen ka mõne näituse kokku.

Jätkamegi siis fotograafia teemaga. Oled hinnatud fotograaf erinevatel kultuurisündmustel. Seepärast võib Sind pidada ilmselt lausa kultuuriekspertiks. Kas jõuad pildistades süveneda ka toimuvasse sündmusesse ja kas on pildistades võimalik saada ka toimuvast elamus? Kas saaksid välja tuua näiteks mõõdundust suvest mõne meeldinud esineja või sündmuse?

Mõisakohvikute päev oli meeldejääv- Äge Brass, täiesti tundmatu nimi, aga kõlas väga hästi. Marek Sadamat on alati hea kuulata, Silver Sepp oli ka põnev ja Kristiina Ehin on ilus inimene pildistamiseks.

Ilmselt siis jätkad „rööprähklemist“. On äkki silmapiiril veel mingi tegevusala, mis käsilevõtmist ootab?

Ilmselt mitte, aga samas ära iial ütle iial.

ALUTAGUSE VALLA HUVITEGEVUS 2022/2023

ALAJÕE KOGUKONNAMAJA

Tatjana Ševtšenko, tel 3366928
tatjana.sevtshenko@alutagusevald.ee

- VENE RAHVALAULUANSAMBEL KALINA KRASNAJA Teisipäeviti kell 11.30 Juhendaja Valentina Järve
- NAISTEKLUBI SPITSA Kuu teisel ja neljandal neljapäeval kell 15

IISAKU RAHVAMAJA

Merle Pikhoff, tel 588 66418
merle.pikhoff@alutagusevald.ee

- IISAKU RAHVAMAJA NÄITERING Esmaspäeviti kell 18 Juhendaja Merle Pikhoff
- IISAKU SEGAKOOR Esmaspäeviti kell 19 koolimaja kooriklassis Juhendaja Tanja Elken Ootame uusi liikmeid igasse häälerühma.
- NAISRAHVATANTSURÜHM SIGIN-SAGIN Teisipäeviti kell 19 Juhendaja Ave Jääger-Nurgamaa Ootame uusi liitujaid.
- SEGARAHVATANTSURÜHM SIGIN-SAGIN Kolmapäeviti kell 19 Juhendaja Ave Jääger-Nurgamaa Ootame uusi liitujaid.
- BÄND „5 MINUS“ Reedeti kell 19 Juhendaja Margus Pikhoff
- TANTSUKLUBI Uus loodav ring ootab kõiki huvilisi ilma igasuguse vanusepiiranguta. Plaanis on kokku saada kord või paar korda kuus neljapäeviti või reedeti. Täpsustub, kui huvilised olemas. Juhendaja Ave Jääger-Nurgamaa
- REGILAUUANSAMBEL SILMALINE Neljapäeviti kell 16.30 Juhendaja Pille Nagel

KIIKLA RAHVAMAJA

Ruth Linnard, tel 562 99812
ruth.linnard@alutagusevald.ee

- NAISRAHVATANTSURÜHM KIIGELIND Esmaspäeviti kell 18.30-20.30 Lisaproovid kokkulepitud ajal Juhendaja Marju Aul
- LASTE NÄITERING Reedeti kell 16.30 Esimene kohtumine 14. oktoobril Juhendaja Ruth Linnard
- KOGUKONNATEATER KÄBID JA KÄNNUD Alustab oktoobri lõpus, proovid reedeti kell 18 Juhendaja Ruth Linnard
- NOORTERING Neljapäeviti kell 18 Alustab 6. oktoobril Juhendaja Külli Raidma
- LAULURING TÄISKASVANUTELE Kolmapäeviti kell 18.30 Alustab 12. oktoobril Juhendaja Katrin Kõrvemaa

KURTNA RAAMATUKOGU-SELTSIMAJA

Jaana Toss, tel 339 2486
kurtmark@alutagusevald.ee

- MEMMEDE TANTSURING Alustab oktoobris, kokkusaamisaeg kell 14.30, kohtumispäev täpsustub. Juhendaja Kaja Kama Ootame uusi liikmeid.
- ILLUKA NAISANSAMBEL Neljapäeviti kell 18 Juhendaja Kadi Rebban
- MEMMEDE KÄSITÖÖRING Alustab oktoobrist, kohtumisaeg täpsustub Juhendaja Tiina Kivil

MÄETAGUSE RAHVAMAJA

Kärolin Kivestu, tel 336 6963
huvikeskus@alutagusevald.ee

- MALERING Esmaspäeviti kell 18, alustab oktoobris Juhendaja Margus Kauber
- MÄETAGUSE PUHKPILLIORKESTER Teisipäeviti kell 19.30, esimene kohtumine 4. oktoobril Ootame liituma uusi pillimängijaid! Huvi korral võtta ühendust dirigendiga. Dirigent Raivo Kallas 5566 3722
- SEGARAHVATANTSURÜHM AVITAGUSED Alates oktoobrikuust kolmapäeviti, kellaajad täpsustamisel Juhendajad Kaja Peet ja Alli Kaaramaa
- ZUMBA Kolmapäeviti kell 19, alustab 5. oktoobrist. Osalustasu 7€. Juhendaja Natalia Robonen
- VENE RAHVALAULUANSAMBEL KALINA KRASNAJA Neljapäeviti kell 12.30 Juhendaja Valentina Järve
- RAHVAMUUSIKAANSAMBEL KIMP Ansambliproovid neljapäeviti kell 18, esimene kohtumine 6. oktoobril. Juhendaja Meeli Õunap

PAGARI SELTSIMAJA

Aire Õras, tel 336 6962
seltsimaja@alutagusevald.ee

- LOOVUSRING Kolmapäeviti kell 17, esimene kohtumine 5. oktoobril Juhendaja Riina Gunt Ootame uusi liikmeid.
- MEESTEKLUBI Pühapäeviti kell 10
- ATSALAMA SEGAKOOR Kohtumine 12. oktoobril kell 19 Oodatud uued lauljad. Dirigent Tiina Dammann

TUDULINNA KOGUKONNAMAJA

Gerri Lehismets, tel 336 6953
gerri.lehismets@alutagusevald.ee

- NAISRAHVATANTSURÜHM RABAROOSID Proovid kokkuleppel kord nädalas Tudulinna rahvamajas Rühma juhendaja Eha Pärnik, rühmavanem Marika Valter (5224848)
- VÕITJA - VAATAN, ÕPIN, ISE TEEN JA ALGATAN Ring lastele ja noortele Esmaspäeviti kell 18.30, esimene kohtumine 3. oktoobril Juhendajad Ly Valdre ja Aili Reiman

IISAKU NOORTEKESKUS

noorsootoo@alutagusevald.ee

- Iisaku noortekeskuse ringid ja nende algusajad selguvad jooksvalt, jälgida infot kodulehel.
- Huvitegevuse aegades võib tulla muudatusi ja samuti võib lisanduda uusi ringe. Rohkem infot ning jooksvaid muudatusi saab jälgida www.alutagusehuvikeskus.ee
- AKTIIVSE LIIKUMISE RING Teisipäeviti kell 15 noortekeskuse kõrval, õues. Juhendaja Meelis Pällo
- NOORTEBÄND Alates oktoobrist, aeg täpsustub. Juhendaja Kirill Zavoronkov
- DISAIN Esmaspäeviti kell 15, alustab 24. oktoobrist Juhendaja Kadri Valdre

KURTNA NOORTEKESKUS

Mirjam Vinkler, tel 5301 2170
mirjam.vinkler@alutagusevald.ee

- MÜRAKARUD Esmaspäeviti kell 16.30 Juhendaja Meelis Pällo
- BÄND Teisipäeviti kell 16.30 Juhendaja Aivar Surva
- LAULURING Kolmapäeviti kell 17.00 Juhendaja Tanja Elken
- ROBOOTIKA Kolmapäeviti kell 17.30 Juhendaja Mihhail Derbnov
- DISAINI- JA KÄSITÖÖRING Neljapäeviti kell 15 Juhendaja Mirjam Vinkler
- ALUTAGUSE VALLA LASTEKOOR Reedeti kell 14.30 Juhendajad Tanja Elken ja Anu Kaljusaar
- TANTSURING Reedeti kell 16.30 Juhendajad Marti-Jenna Seppar ja Jelizaveta Kondranina

MÄETAGUSE NOORTEKESKUS

Kaidi Forostovets, tel 56 299 811
kaidi.forostovets@alutagusevald.ee

- AKTIIVSE LIIKUMISE RING Kolmapäeviti kell 15 kirvehalli kõrval, õues Juhendaja Meelis Pällo
- TANTSURING Reedeti kell 15 Juhendajad Marit-Jenna Seppar ja Jelizaveta Kondranina
- DISAINIRING Neljapäeviti kell 15, alustab 6. oktoobrist Juhendaja Kadri Valdre

Iisaku raamatukogu 115. juubeli tähistamine

Ene Allikas

1907. aastal võttis Iisaku Muusika ja Kirjanduse Selts vastu otsuse asutada seltsi juurde oma raamatukogu. Ülalnimetatud raamatukogu asutamise otsusega astus Iisaku Muusika ja Kirjanduse Selts sammu edasi rahva kultuursuse kasvatamise suunas.

Just sealtmaalt ongi raamatute laenutusteenust jagatud. Raamatukogu on tegutsenud väga paljudes erinevates hoonetes, mistõttu on tulnud mitmeid-mitmeid kordi kolida ja kõike seda mitmete tublide inimeste eestvedamisel. Ajastutruult, vastavalt riigikorrale on kohustuslikus korras poliitagitatsiooni tehtud ja lektüüri levitatud.

Tänastes, koolimaja ruumides on raamatukogu järjepidevalt tegutsenud viimased 27 aastat. Vanemraamatukoguhoidjal Hille Väljaotsal on täitunud aga juba 42 tööaastat ajast, kui ta peale Viljandi Kultuurikooli lõpetamist kodukohta naases ning diplomeeritud kultuuritöötajana tööle asus. 1998. aastast, peale töomahu suurenemist ja täiendava töökoha vajadust, asus tööle Aili Karukäpp. Praeguseks on temagi juba 24 aastat tegutsenud Iisaku raamatukogus ja veab nüüd lastetööd.

Sel aastal täitus raamatukogul juba 115 aastat ja see tähtsündmus ei saanud jääda suurema tähelepanuta. Külalisi ja õnnitlejaid, kes tunnustavate tervituste ja kallistustega juubilaridest asjaosaliste poole pöördusid, oli tulnud kohale lähedalt ja kaugel.

Hille ja Aili olid korraldanud kokkutulnuile õdusa ning väerika ürituse, kus Hille deklameeris Virve Osila südamikku luulet, põimides need Tanja Elkeni ja Egert-Oscar Väljaotsa poolt ettekantud Hans Hindpere meloodiliste muusikapalade ja lauludega.

Helen Rajase valmistatud maitssvad suupisted ja imeline juubelitort olid ürituse krooniks nii maitsekalt kaetud lauade kui kokkutulnute maitsemeelele.

Iisaku muuseumi väga kokkuhoidev ja sõbralik väikepere pani ürituse kordaminekule öla alla „Alutaguse valla mängu“ korraldamisega, mis osutus küll arvatust raskemaks, aga samas avardas silmaringi. Lisaks esitas muuseumi juhataja Mari Oolberg huumoripalu, mis panid kuulajad naeru kihistama.

Väerikas juubel sai suursuguselt tähistatud. Tegusaid aastaid, vastupidamist ning edasist indu raamatukogus huvitavate ürituste korraldamisel!

Hille Väljaotsa ja Aili Karukäpp õnnitlusi vastu võtmas Alutaguse Huvikeskuses

Tanja Elken ja Egert-Oscar Väljaotsa

Iisaku raamatukogu vanemraamatukoguhoidja Hille Väljaotsa. Fotod Liivi Mölder

Suvine pillimängukroonika

Meeli Õunap

Suvi muutub sügiseks ning ajal, kui seatakse plaane ja mõtteid juba uueks hooajaks, vaatame korra tagasi ilusale suvele, kus käisid ja mida võtsid ette rahvamuusikud.

13.–16. juuni – neljaks päevaks oli Mäetaguse põhikooli oma „pesa“ teinud laste ja noorte pärimusmuusikalaager. Laagri lõpukontserdil Mäetaguse rahvamajas oli väga vahva koos pilli mängida, laulda ja tantsida. See laager jättis meisse väga sooja tunde.

Suvised pööripäeva kõrghetkel, jaaniõhtul, tõmbasid Kuremäel oma lõotsad lahti karmoškaskõbrad Marten, Meeli ja Pille.

16. juulil käis ansambel KIMP Tartumaal Väägveres, festivalimõõtu sündmusel „Wäägvere Wolk“. Sinna oli rahvamuusikasõpru kokku tulnud üle Eesti ja kõige kaugemad külalised olid kohale sõitnud Leedust, rahvamuusikaansambel Santaka. Nendega koos oli meil võimalus musitseerida järgmisel hommikul Võrtsjärvel praamisõitu nautides.

Võrtsjärvelt tulles saime spontaanselt „eetriaia“ Jääaja keskuses. Üllatuslikult võeti meie pillilood seal väga soojalt vastu.

23. juulil osalesime koos Kiikla kogukonnateatri näitlejatega Rannapungerjal Pärnaõue talus pärandkultuuripäeval ning panustasime pillilugudega rääbise soolamise lugudesse, mis jutustasid rääbise soolamisest kui ühest pärandkultuuri nähtusest.

24. juulil sai rohkelt pilli mängitud Tagavälja talus avatud talude päeval.

28.–31. juulil sukeldusime folgilainetesse Viljandi linnas. Endiselt on Viljandi folk meie jaoks üheks kõige elamuslikumaks ja inspireerivamaks tähtsündmuseks. Seekord jäid silma ja kõrva kõige muu hea ja parema seas väga huvitavad õpitoad, kus sai repertuaari täiendada uute lugudega. Toosin siinkohal välja ühe kõige meelepärasema – Taani/Rootsi ansambli Stringflip õpitoad, kus õppisime Taani ja Rootsi pärimuslikke pillilugusid. Ise astusime üles tunniajase kontserdiga rohelisel laval. Ja kuna tänavuse folgi teemaks oli „Ladvad ja juured“, siis meie folgibänd kandis nime „Käbid ja kännud“. Laenasime selle nime folgiesinemiseks samanimeliselt Kiikla pereteatrit, sest et oleme üpris tihedalt – nii perekondlikult kui tööalaselt – selle teatriga seotud. Samuti sobis see nimi ka põhjusel, et esinemisse said kaasatud oma pereliikmed ja järeltulijad.

Kui folk hilisel öötunnil ajalooks sai, siis läks üks pidu kohe teiseks üle, sest järgmisel hommikul

Pillimängupunk Käbid ja kännud 30.07.2022. Foto Hando Enrico Sert

sõitsime juba koos Kiikla kogukonnateatri ja tantsijatega kolmeks päevaks ühisesse suvelaagrisse Lääne-Viru- ja Harjumaale. Tagantjärele vaadates võiks öelda, et seekordse suvelaagri päevad ja õhtud olid täidetud nalja ja naeruga. Ühel õhtul said hoo sisse isegi polka, valss ja labajalg. Egas midagi, järgmisel suvel on plaanis jõuda Kihnu saarele, seega on, mille nimel elada!

13. augustil osalesime koostööprojekti Kiiklas, etendusel „August ja Julia“.

Ning punkti pillimängusuvele käisime panemas Torma öölaadal, kus sai proovile pandud

pillimängija füüsilise võimekus, sest et pillimäng algas õhtul kell seitse ning lõppes öösel kell kaks. Ellu jääme! Kuid siiski piisavalt ekstreemne ettevõtmine.

Soovime kõigile isetegevuslastele algavaks hooajaks rõõmsat meelt ja lennukaid ettevõtmisi ja et kõik see, mis ette võetakse, oleks südamele ning hingele meelepärane.

Lõpetuseks üks mõte meie president Alar Karielt: „Rahvakultuur on meie elu tasakaalustaja ja vaimse tervise hoidja“. Hoidkem siis jätkuvalt meie laulu-, tantsu- ja pillimängutraditsioone.

14. oktoobril kell 18.30
Kiikla rahvamajas
Iisaku rahvamaja näiteringi etendus
Norm Fosteri
Üksildased
Tõlkinud Vello Janson
Osatles: Kuuno Kirpalu, Sirje Pihkoff,
Riili Lille, Üllar Järve, Anne Jõgi
Lavale aitas Merle Pihkoff
Pilet 3€

26. oktoobril kell 19
Pilet 20/18€ Piletivaba ja Piletivaba
AABITSA Andrus Kivirähk
Lavastaja Andrus Vaarik
Mäetaguse rahvamajas
Mauno rollis Lauri Liiv
KUKK

IISAKU RAHVAMAJA JA MUUSIKUTE FOND PLMF
ESTILEVAD
30.09 KL 19
IISAKU RAHVAMAJA
RAHVUSVAHELISE MUUSIKAPÄEVA HELID
KAVAN: ELLER, SIBELIUS, PIAZZOLLA jt
iSello Andreas Lend
akordion Allan Jakobi

MÄETAGUSE MÄLUMÄNG
XX hooaeg AVAVOOR
20. OKTOOBRI KELL 18 • MÄETAGUSE RAHVAMAJAS
Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad.
Võistkondadel palume registreerida hiljemalt 19. oktoobriks tel 3366963 või huvikeskus@alutagusevald.ee.
KES...? MILLAL...? KUS...?
Alutaguse Huvikeskus

Iisaku Kunstide Kool alustas õppeaastat

Aktuse ühisplilt 2022 sept. Foto Anneli Oone

Egor Semkin. Foto Kaja Tina

Nurgamaade pereansambel. Foto Kaja Tina

Pille Nagel
Iisaku Kunstide Kooli direktor

9. septembril sai Iisaku Kunstide Kooli pere avaaktusel kokku, et uus õppeaasta taas pidulikult sisse juhatada. Saime kuulata uue õpetaja Egor Semkini laulu ja kitarri- ning klaverimängu, vaatasime õpilaste ja õpetajate esinemist ning tervitasime uusi õpilasi. Mida uut siis algavalt õppeaastalt oodata on? Suurematest sündmustest on suvel ees ootamas noorte laulu- ja tantsupidu, kuhu õpetaja Ave Jääger-Nurgamaa plaanib minna kahe segarühmaga – algklasside ja põhikooli rühmadega. Õpetaja Meeli Ounap ja allakirjutanu veavad eest rahvamuusikaansambli Alutaguse Rahvamuusikud, millega on samuti plaanis laulupeo raames toimuvast rahvamuusikapeost osa võtta. Laulupeo traditsioon on võimas Eesti rahvast liitev ühine ettevõtmine. Loomulikult tahame me Eesti kultuuri hoida ja olla osa sellest liikumisest. Noorena sellelt peolt kaasa saadud emotsioonid toidavad hinge kogu elu, seda võin oma kogemusest öelda.

Leppisime aktusel kokku, et püüame sel aastal rõhku panna nutivabale suhtlemisele. Nii on meie ruumides nüüd nutivaba ala. Loomulikult võib telefoni välja võtta, kui on vaja emale helistada või tunnis sellega mõnda õppeülesannet teha. Vabal ajal tundide pikkust telefonis olemist me aga enam näha ei taha. Ja veel vähem tohib telefon tunnis keskendumist segada. Aktusel osalejad pakkusid välja, et tundi oodates võib mängida, lugeda, õues joosta, järgmiseks päevaks õppida. Loodame, et nii nüüd hakkabki olema. Loodetavasti saab peagi ka meie kohal teisel korrusel asuvas noortekeskuses aega veeta. Omalt poolt lisan veel juurde, et pilli võib ka harjutada. Kui kõik need telefonis veedetud tunnid oleksid pühendatud harjutamisele, oleksid meie õpilased kindla peale virtuosid-imelapsed.

Väljasõit Valastele

Liina Sutt
Iisaku Gümnaasiumi õpetaja

Koolilaste suvevaheaeg on päris pikk ja isegi puhkamisest võib väsida. Kevadel 2. klassi lastele pakutud mõte, kohtuda enne uue kooliaasta algust, sai heakskiidu. Nädal enne esimest septembrit saimegi kooli juures kokku ja algas sõit Valastele. Päev oli päikseline ja soosis retke mere äärde. Valaste õppe- ja matkarajale jõudes olime kui džunglis, päike piilus puude vahelt ning tekitas valgusvihke, üks orav mängis meiega peitust. Treppidest laskudes lugesime huvitavat pangametsa kohta. Rannas leidsime sinisavi, millest sai meisterdada. Pidasime piknikku, ladusime kivitorne ja mängisime. Seejärel kõndisime piki randa teise trepini, millest tuli üles ronida. Avastasime taas ühe ilusa koha, kuhu kunagi tagasi minna.

Foto Liina Sutt

Kurtna noortekeskuse tantsuringi suvepraktika. Kas tants või midagi enam?

Foto Mirjam Vinkler

Marit-Jenna Seppar

Sel suvel õnnestus meil kõigil natuke puhata, kellel vähem, kellel rohkem. Kindlasti on aga kõigil puhkuse vorm erinev. Avame natuke Kurtna noortekeskuse peaukse, et piiluda ja saada aimu, kuidas Kurtna noored puhkasid suve viimasel kuul.

10.–12. augustil toimus Kurtna noortekeskuse tantsuringi suvepraktika, vähemalt nii oli kuulutusel kirjas. Mis see aga tegelikult endast kujutas?

Kokku kogunes tantsulusti nautima ja lõbusalt aega veetma 17 noort. Nende päev algas alati kell 10 energiarikka hommikuvõimlemisega, mis lõi meeleolu kogu päevaks. Edasi tegelesid noortega oma ala spetsialistid. Omavaheline kontakt saavutati väga kiiresti ning koostöö sujus fantastiliselt. Sel aastal tulid

külalisõpetajatena noortega oma kogemust jagama Ainikki Seppar ja Jelizaveta Kondranina. Meistriklasse vahel said osalejad natuke puhata, lõbusalt sõpradega aega veeta ning ka kehale kosutust.

Tantsulaagri teine päev jätkus aga Kurtna noortekeskuse noorsootöötaja Mirjam Vinkleri ja noorte üheskoos ettevalmistatud peoga, päev lõppes noortekeskuses ühise õõbimisega.

Tantsulaagri lõppu tähistati ühise peolaua taga, jääjookide ja tänukirjadega.

Tantsuringi juhendaja ja tantsulaagri ühe peakorraldajana tänan südamest kõiki osalejaid ja nende vanemaid, Mirjam Vinklerit, Alutaguse valda ning kõiki teisi toredaid inimesi, tänu kellele sai selline tore ettevõtmine ellu viidud.

Ole julge liituma meiega järgmisel korral!

Alutaguse valla FOTOKONKURSS
15. jaanuar-30. november 2022

Võistlusele ootame 2022. aastal Alutaguse vallas tehtud fotosid.
Fotod tuleb hiljemalt 30. novembriks 2022 saata digitaalsel kujul e-posti aadressile huvikeskus@alutagusevald.ee

KONKURSI REEGLID:

- Iga osaleja võib esitada kuni 5 pilti.
- Pildid tuleb saata e-posti aadressile huvikeskus@alutagusevald.ee või kätte võtta aadressil Alutaguse valla Huvikeskus, aadressil huvikeskus@alutagusevald.ee.
- Lühimõõdu pildid tuleb saata digitaalsel kujul (JPG) ja printida välja (A4) või (A5) mõõdule.
- Lühimõõdu pildid tuleb saata digitaalsel kujul (JPG) ja printida välja (A4) või (A5) mõõdule.
- Pildid tuleb saata e-posti aadressile huvikeskus@alutagusevald.ee või kätte võtta aadressil Alutaguse valla Huvikeskus, aadressil huvikeskus@alutagusevald.ee.
- Konkursi võitjad määratakse konkursi komisjoni poolt.
- Konkursi võitjate nimed avaldatakse konkursi komisjoni kodulehel.

Liinid: huvikeskus@alutagusevald.ee või tel 3388066 www.ALUTAGUSEVALLA.HUVIKESKUS.EE Alutaguse Huvikeskus

KAS SA TEAD NOORT, KES ON

AKTIIVNE ABIVÄLISE

TEISTELE EESKUJUS

ESITA TA HEA EESKUJU TUNNUSTUSKONKURSILE VEEBILEHEL

HEAEESKUJU.EE

KANDIDAATE SAAB ESITADA 5. OKTOOBRIINI!

f HEA EESKUJU
@HEAEESKUJU
INFO.HEAEESKUJU@GMAIL.COM

Hea Eeskuju konkurss kutsub tunnustama silmapaistvaid noori

5. septembrist kuni 5. oktoobrini saab esitada kandidaate Hea Eeskuju tunnustuskonkursile, millega tunnustatakse noori, kes on oma vabast tahtest viinud kodukandis ellu midagi sellist, mis väärib tähelepanu ja tunnustamist.

Hea Eeskuju konkurss toimub sel aastal viieteistkümnendat korda. Konkursile saab esitada noori, kes on teistele mingil viisil eeskujuks, olgu see siis kas kohaliku kogukonna tasandil või üleiluliselt. Ka on võimalus esitada kuni 10-liikmelisi gruppe. Oluline ei ole teo suurus, vaid see, missugust mõju see teistele ühiskonna liikmetele avaldab. Hea Eeskuju konkursi eesmärgiks on näidata, et noored ei ole mitte ainult meie tulevik vaid nad loovad tulevikku juba tänasel päeval.

Möödunud aastal pälvis Hea Eeskuju tiitli Martin Vesberg Saaremaa Gümnaasiumist, kes paistis silma erinevates valdkondades, tegeledes nii spordi, rahvatantsu, pillimängu kui ka näitlemisega. Martin on olnud edukas nii oma uurimistööde kui loodusfotodega ja korduvalt teinud kaastööd ETV saatele „Osoon“, „Mind inspireerib kõige ägedaga tegeleva Saaremaa“, avaldas Martin Vesberg Hea Eeskuju tänujalal.

Esitatud taotluste seast valib žürii välja 15 finalisti, kelle hulgas selgub laureaat ning välja antakse ka Suurima Julguse tiitel. Hea Eeskuju tiitli pälviv noor saab konkursi peatoetajalt Swedbankilt preemiaks 1700 eurot, Suurimale Julgusele on preemia välja pannud Telia. Konkursi finaliste tänatakse Laheda Koolipäeva noortekonverentsil toimuval tänujalal 10. novembril.

Oma kandidaadi saab esitada aadressil heaeeskuju.ee.

Esitajaks võib olla nii eraisik, asutus kui ka kandidaat ise.

Я ВАМ ПИШУ ...

КУДА УЛЯТАЕТ ЯЗЫК?

Николай ПАВЛЕНКО,
литератор, переводчик, лингвист и филолог

В социальных сетях идет довольно активный обмен информацией. Обсуждается все, начиная от мировой политики и кончая вопросом, как платить за газ (электричество, материалы и т.д.). Но я не о содержании, а о языке, который многие пишущие считают своим, родным, но... О, сколько ж там можно видеть головоломок для читателя, который этот язык (в данном случае — русский) тоже считает своим родным. Вот пример. Читаю: «Мололи хтонибути знайт Кде находиЦА...». Одну часть угадал быстро: «знает кто-нибудь, где находится...». Но вот «Мололи»... Кто, кого и зачем молот? После долгих исследований наконец «расшифровал» это предложение, которое в грамотном изложении выглядит так: «Мало ли кто-нибудь знает, где находится...». Когда читаешь такое, то кажутся сущими мелочами такие примеры. Один высокопоставленный муниципальный чин, русский по национальности и с высшим образованием, пишет мне, что статья у него еще не готова, есть только ее ИЗКИС (читай — ЭСКИЗ).

И напоследок, пожалуй, самый печальный пример из собственной практики. Рассказываю анекдот четверым, как мне казалось, образованным женщинам, одна из которых эстонка. «Вовочка, давай домашнее задание рассказывай — Поздняя осень. Грачи улятели... - Вовочка, стоп, давай сначала — Поздняя осень. Грачи улятели... - Вовочка, голубчик, ну почему же они улятели-то? - Так, Марьянна, клявять больше нечего, вот они и улятели!»

Трое женщин смотрели на меня с вопросом: а что тут смешного? Рассмеялась только одна. Это та, которая была эстонка.

Есть в осени первоначальной
Короткая, но дивная пора -
Весь день стоит как бы хрустальный
И лучезарны вечера.

Ф.И. Тютчев

Фотоэтиюд - Майя Павленко

ВНИМАНИЮ ПАССАЖИРОВ, выезжающих с автобусной станции Йыхви по маршрутам № 64 и №551

Начиная с 17.08.2022 выезжающие из станции Йыхви автобусы маршрутов № 64 ja №551 отправляются от платформ №№ 2, 3, 4 (прежде от платформы № 8).

Маршрут № 64

Йыхви - Мяэтагузе - Кохтла-Ярве

- Платформа 2: Пн-Пт в 6.15 и в субботу- 6.20
- Платформа 3: Сб-Вс в 7.55
- Платформа 3: Пн-Пт в 8.10
- Платформа 4: Пн-Вс в 10.00
- Платформа 4: Сб-Вс в 13.15
- Платформа 4: Пн-Пт в 15.25
- Платформа 4: Сб-Вс в 17.00
- Платформа 4: Пн-Вс в 17.15
- Платформа 4: Пн-Пт в 19.10

Маршрут № 551

Йыхви - Раннапунгерья - Тудулинна - Авинурме

- * Платформа 4: Пн-Сб в 12.20

Расписание всех автобусных маршрутов уезда Ида-Вирумаа на странице www.peatus.ee и www.ivytk.ee/soiduplaanid/

(НКО) "MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus"
э-почта: info@ivytk.ee

Что еще можно сделать для экономии энергии?

Начинаем вырабатывать энергосберегающие привычки – каждый киловатт на счету!

Самый простой и быстрый способ сэкономить энергию – уже сегодня пересмотреть свои привычки потребления и сделать их более энергосберегающими. Отдельные действия по электросбережению не приведут к экономии, ощутимой для кошелька, но эффект от маленьких шагов в целом можно будет увидеть на каждом шагу. Например, если на каждого жителя Эстонии мы сможем сэкономить хотя бы 1 кВтч энергии в месяц дома, на работе и в транспорте, общая экономия за один месяц составит уже 1 331 795 кВтч. Для сравнения: годовое потребление энергии в частном доме площадью 150 кв. м составляет примерно 20 000 кВтч.

Согласно опросу Kantar Emor, почти половина населения Эстонии считает себя экономными потребителями. Вероятно, вы уже сегодня выключаете свет в комнате, где никого нет, и отключаете устройства из сети – так поступают уже 59% жителей Эстонии! Независимо от того, насколько правильно мы ведем себя сегодня, вместе мы сможем сэкономить гораздо больше этого дополнительного киловатта.

РЕКОМЕНДАЦИИ ПО ВЫРАБОТКЕ ЭНЕРГОСБЕРЕГАЮЩИХ ПРИВЫЧЕК

• **Снижайте во время отопительного сезона температуру в помещении хотя бы на 1 градус.** Понижая температуру в помещении на 1 градус, мы экономим до 10% энергии, необходимой для обогрева дома. Комфортная температура в гостиной может оставаться на уровне 21 °C, а в спальне для обеспечения лучшего сна – на уровне 18-20 °C. Для поддержания здоровья температура в помещениях, где люди находятся длительное время, не должна опускаться ниже 18 °C.

• **Нет возможности регулировать температуру?** В многоквартирных домах, которые отапливаются центральным отоплением, было бы разумно установить на радиаторы регуляторы. Для достижения дополнительного эффекта стоило бы подумать об ограничении диапазона регулировки установленных терморегуляторов, чтобы предотвратить перегрев или недогрев помещения. В жилых домах, где используется индивидуальное отопление, которое нельзя регулировать (например, печное отопление), можно подумать об измерении комнатной температуры и в зависимости от этого планировать отопление здания.

• **Отслеживайте скрытое потребление энергии!** Например, выключайте свет в комнатах, в которых никого нет, роутер, когда вы им не пользуетесь, или компьютер в режиме ожидания. Все устройства, подключенные к электросети, хоть и потребляют электроэнергию в малых количествах, но делают это постоянно. Также рассмотрите возможность отключения дополнительных функций, например, на смартфоне – вы наверняка замечали, что батарея телефона разряжается гораздо быстрее, если, например, не выключить GPS.

• **Экономьте воду, вы также экономите энергию.** Одной из самых больших затрат энергии в домашнем хозяйстве является нагрев воды. Экономия горячей воды, вы экономите также электроэнергию и воду. Самый простой и быстрый способ – это, конечно, установить экономичный смеситель и насадку для душа и таким образом сократить потребление воды, а также выключать воду, чтобы вода не текла просто так. Кроме того, мы

можем сократить время принятия душа и использовать более прохладную воду для мытья рук.

• **Необходимость или удобство?** Продумайте свое потребление и разграничьте необходимое и просто привычное и удобное. Например, в многоквартирных домах, где основным является центральное отопление, стало популярным устанавливать электроподогрев пола в ванной и коридоре. Сокращение такого потребления может привести к значительной экономии.

• **Пересмотрите также свои транспортные расходы.** Транспортные расходы могут составлять значительную часть семейного бюджета и быть намного выше, чем расходы на электроэнергию или отопление. При возможности можно было бы уменьшить количество удобных поездок, ездить более экономично, предпочитать транспортное средство с меньшим расходом топлива, а также выбирать другие виды транспорта вместо автомобиля. Если на шоссе вы снизите скорость до 90 км/ч, вы сэкономите 1,3 л топлива на 100 км по сравнению со скоростью в 110 км/ч и 2,9 л на 100 км по сравнению со скоростью 130 км/ч – это существенная экономия.

• **Если вы живете в многоквартирном доме – обсудите возможности экономии с другими жильцами.** В многоквартирных домах, где сегодня расходы на электроэнергию распределяются на основании квадратных метров, рекомендуется переходить на поквартирный учет электроэнергии – никто из нас не хочет платить за электроэнергию неэкономного соседа. Первый шаг – поднять

ЗАСЕДАНИЕ АЛУТАГУЗЕСКОГО ВОЛОСТНОГО СОБРАНИЯ

17.08.2022

РЕШИЛО:

• утвердить результаты проверки состояния дорог и обращения с отходами, проведенной ревизионной комиссией.

• признать частично недействительным решение № 130 Йизакусского волостного собрания от 24.03.2016 года.

• в порядке проведения публичного аукциона произвести отчуждение находящихся в собственности Алутагузской волости недвижимости, расположенных на территории Uuselamurajoop поселка Йизаку и установить их стартовую цену.

• завершить права на строительство с обременением недвижимостей в Uuselamurajoop в поселке Йизаку и передать недвижимости на отчуждение.

• в порядке принятия решения произвести отчуждение квартиры (по адресу Тамме 14-7) и сарая (Тамме 14а) в поселке Мяэтагузе.

• в порядке принятия решения произвести отчуждение квартиры по адресу Тамме tn 1-17 в поселке Мяэтагузе.

• провести публичный аукцион волостной собственности - недвижимости «Kunstniku», деревня Кайдма, Алутагузская волость, уезда Ида-Вирумаа (кадастровая единица 22901:001:0471, 100% площади 10153 м², обрабатываемая земля - 8646 м², лесные угодья 32 м², дворовая территория - 1352 м², прочая земля - 123 м²). Стартовая цена недвижимости - 15 000 евро.

• в порядке проведения публичного аукциона произвести отчуждение однокомнатной квартиры, находящейся в собственности волости Алутагузе. Квартира находится в 30 квартирном доме с центральным отоплением (код в регистре EHR 102014915, регистрационный номер 4351608, кадастровая единица 49802:002:0416, общая площадь квартиры 32 м²) по адресу Тамме tn 3-1, поселок Мяэтагузе, волость Алутагузе, Ида-Вирумаа. Стартовая цена квартирной собственности была установлена в размере 3000 евро (93,75 евро/м²).

• в порядке проведения публичного аукциона произвести отчуждение двухкомнатной квартиры, находящейся в собственности волости Алутагузе. Квартира находится в 8-квартирном доме с печным отоплением (код в регистре EHR 102015018, регистрационный номер 4464808, кадастровая единица 49802:002:0432, общая площадь квартиры 43,5 м²) по адресу Kooli tn 18, поселок Мяэтагузе, волость Алутагузе, Ида-Вирумаа. Стартовая цена квартирной собственности была установлена в размере 3000 евро (68,97 евро/м²).

• ввести в действие детальную планировку земельного участка «Laagri» в деревне Консу (Narva Ehitusprojekt OÜ, № работы DP-EX-8-19).

• признать недействительным решение №10 от 04.04.2014 года, принятое Тудулинским волостным собранием, инициировавшим разработку детальную планировку «Tammetõru» в деревне Раннапунгерья (Inari Works OÜ, № работы D-1212-45).

После признания детальной планировки недействительной при использовании земельного участка следует исходить из действующих в генеральном плане Алутагузской волости правил и установок, принятых относительно землепользования и строительства участков зон компактного заселения (в т.ч. наибольшая строительная площадь составляет 20% от общей площади кадастровой единицы, а высота конька здания — до 7,5 метра).

• Освободить от должности члена волостного управления Таави Вогта и утвердить Алутагузское волостное управление, состоящее из 4 членов, в следующей структуре и составе:

- волостной старейшина – Тауно Выхмар;
- член волостного управления – Кайри Хыбемери
- член волостного управления – Лийна Талисту;
- член волостного управления – Тимо Юурсалу.

• Проведены выборы нового председателя Алутагузского волостного собрания. Прежний председатель собрания Вельо Кингсеп по причине нездоровья представил просьбу об отставке. На место председателя собрания были представлены два кандидата – Калле Куузику и Марек Кулламяги. Большинство членов собрания (9 голосов) оказался избранным Марек Кулламяги, который начиная с 01.09.2022 года приступил к исполнению обязанностей председателя волостного собрания.

вопрос на собрании квартирного товарищества и попытаться прийти к общему пониманию.

ЭНЕРГОЭФФЕКТИВНОСТЬ ДОМА – ЭКОНОМИЯ И КОМ-ФОРТ ОДНОВРЕМЕННО

Благодаря энергосберегающим при-вычкам потребления мы можем пройти только часть пути к энергосбережению. Дополнительная экономия энергии тре-бует уже инвестиций в энергоэффектив-ность. Согласно опросу общественного мнения об энергоэффективности, 57% населения считают важным отремонти-ровать дом, чтобы сделать его энерго-эффективным. Чем более термостойкое здание, тем ниже затраты на электроэ-нергию – полная реконструкция дома может снизить затраты на электроэнер-гию на целых 50%.

Рекомендации по реновации дома:
• **Отдайте предпочтение полной рено-вации.** Энергосбережение, достигаемое при полной реновации, может сна-чала немного увеличить ежемесячные платежи жильцов, но по сравнению с частичной реконструкцией в долгосро-чной перспективе затраты будут ниже. Не следует забывать, что комплексная реновация способствует увеличению стоимости недвижимости и улучшению условий проживания.

• **Используйте государственные посо-бия на ремонт.** Услуги по ремонту жилья предлагает KredEx, у которого есть решения как для граждан, квар-тирных товариществ, так и для местных самоуправлений. Квартирные товари-щества могут проконсультироваться в уездном центре развития о тех услугах, которые предоставляет KredEx.

• **Чтобы добиться наиболее энерго-эффективного решения при выборе системы отопления, учитывайте свои потребности в потреблении,**

характеристики здания и возмож-ности в зависимости от местопо-ложения. Правильно подобранная система отопления обеспечит теплый дом, приятный климат в помещении и поддержит оптимальные затраты на электроэнергию.

• **Не забывайте про вентиляцию!** В случае старых многоквартирных домов вентиляция может быть заблокирована, и влага и воздух будут проходить через деревянные окна и дымоходы печей, но при замене окон или других инвести-циях в энергоэффективность необхо-димо обеспечить вентиляцию здания, чтобы предотвратить чрезмерное увлаж-нение и образование плесени. Рекомен-дуется установка системы вентиляции с рекуперацией тепла, что дополнительно позволяет экономить на отоплении.

• **Рассмотрите возможность установки солнечных батарей на крыше здания.** Вы можете самостоятельно потреблять электроэнергию, вырабатываемую сол-нечными панелями, или продавать ее в сеть.

• **Проведите энергоаудит для оценки потенциала энергосбережения.** В ходе энергоаудита анализируется энергопо-требление и техническое состояние зда-ния. В результате анализа дается обзор необходимости повышения энерго-эффективности здания и внутреннего климата, возможностей и сопутствую-щей экономии энергии. По результатам энергоаудита можно предпринять сле-дующие шаги по энергоэффективной реконструкции здания.

Это все, что я могу сделать, чтобы потреблять с умом? Вовсе нет – эти советы помогут вам сделать первый шаг к энергетической мудрости!

Больше советов можно найти на сайте www.mkm.ee/hoiamekokku.

СКОЛЬКО ЭНЕРГИИ ТРАТЯТ РАЗЛИЧНЫЕ ЭЛЕКТРИЧЕСКИЕ ПРИБОРЫ?

ЭЛЕКТРИЧЕСКИЙ ПРИБОР	ИСПОЛЬЗОВАНИЕ	ЕЖЕМЕСЯЧНОЕ ПОТРЕБЛЕНИЕ, КВТЧ	ФИНАНСОВЫЕ ЗАТРАТЫ В МЕСЯЦ ИЗ РАСЧЕТА 20 ЦЕНТОВ/КВТЧ + ОЖИДАЕМЫЕ НАДБАВКИ
Холодильник (класс энергопотребления D)	Постоянное	17	5,65
Старый холодильник	Постоянное	50	16,94
Посудомоечная машина (класс энергопотребления D)	5 раз в неделю	18	6,11
Микроволновка	Полчаса в день	19	6,30
Кофеварка	10 мин. в день	3	1,05
Чайник	5 мин. в день	4	1,31
Электроплита	1 час в день	31	10,50
Электрическая духовка	30 мин. в день	31	10,50
Стиральная машина (60°C)	3 раза в неделю	20	6,71
Сушка	3 раза в неделю	40	13,41
Утюг	2 часа в неделю	9	3,05
Пылесос	30 мин. в день	12	4,20
Плазменный телевизор 55"	3 часа в день + режим ожидания	35	11,86
LCD телевизор 42"	3 часа в день + режим ожидания	17	5,67
LED телевизор 55"	3 часа в день + режим ожидания	6	2,03
Игровая консоль	2 часа в день	7	2,40
Дигибокс	Постоянное	4	1,26
Компьютер с монитором	4 часа в день	25	8,47
Компьютер с монитором в режиме ожидания	Постоянное	6	1,98
Ноутбук	4 часа в день	8	2,54
Ноутбук в режиме ожидания	Постоянное	2	0,56
Wi-Fi роутер	Постоянное	14	4,74
Лампа накаливания 100 Вт	5 часов в день	16	5,25
Энергосберегающая лампа 18 Вт	5 часов в день	3	0,95
LED светильник 12 Вт	5 часов в день	2	0,63
Электрический бойлер 100 л 2200 Вт	4 часа в день	273	92,41
Электрический радиатор 2000 Вт	20 часов в день	1240	420,06
Вентиляция с рекуперацией тепла (75 Вт)	Постоянное	55	18,63
Тепловой насос воздух-воздух (COP 3, годовое энергопотребление дома 12000 кВтч)	Круглый год	335	113,4846
Тепловой насос вода-воздух (COP 4, годовое энергопотребление дома 12000 кВтч)	Круглый год	250	84,69

ДЕТАЛЬНЫЕ ПЛАНИРОВКИ

Алутагузское волостное собрание 17.08.2022 решением № 57 ввело в действие детальную планировку (ДП) земельного надела "Laagri" в деревне Консу.

Планируемая площадь составляет около 4,6 га и охватывает недви-жимости "Laagri" (22901:003:0108) и "Raketi alajaam" (22901:003:0034). Речь идет о территории бывшего пионерского лагеря "Ракета".

ДП предусмотрено деление недвижимости "Laagri" на 18 участков жилой застройки, а на транспортный и производственный участки их обслуживания. Участкам жилой застройки предоставлено право на строительство жилищных и подсобных строений сезонного пользования. Ведущее целеиспользование ДП согласовано с гене-ральным планом Алутагузской волости, но исходя из того, что пла-нируемые участки меньше разрешенных в зоне редкого заселения (1 га), выявилась необходимость изменений в генеральном плане. С решением Алутагузского волостного собрания и детальнoй планировкой можно ознакомиться на веб-странице Алутагузской волости <http://www.alutagusevald.ee/kehtestatud>.

Алутагузское волостное собрание решением №57 от 17.08.2022 признало недействительной детальную планировку (ДП) "Tammetõru" в деревне Раннапунгерья, инициированную Туду-линнаским волостным собранием в 2014 году.

На основании ДП проведена процедура землеустройства, и при делении кадастровой единицы "Tammetõru" образовались следу-ющие кадастровые единицы - "Paadi tee 15" (81501:001:0177), "Paadi tee 17" (81501:001:0178), "Paadi tee 19" (81501:001:0179) и "Paadi tee T5" (81501:001:0181). ДП земельным участкам предоставлено право на строительство жилья и вспомогательного строения. Максимально разрешенная площадь строительства зданий на участке составляла 280 м². Право на строительство реализовано не было. Владелец недвижимости желает отказаться от планировки в таком виде.

С решением о признании ДП недействительной можно ознако-миться в регистре документов Алутагузской волости: http://delta.andmevara.ee/alutaguse_vald/dokument/5472986

ДОРОГА В ШКОЛУ

- Останавливаясь, осматриваясь, убеждаясь – дорогу перехожу только в специально отведенном для этого месте.
- Наушникам и телефону не место на дороге: все внимание – на дорожное движение.
- Ношу светоотражатель – так меня в темное время суток заметят другие участники движения.
- Безопаснее всего ходить по тротуару! Если тротуара нет, иду по левому краю дороги.

СОВЕТЫ РОДИТЕЛЯМ:

- ☒ следите за поведением ребенка в Интернете, при необходимости проконсультируйте ребенка;
- ☒ убедитесь в том, что при передвижении на средстве индивидуальной мобильности ребенок носит защитный шлем;
- ☒ расскажите ребенку, как постоять за себя, поддержать и защитить товарищей;
- ☒ пройдите вместе ребенком дорогу в школу, объясните возможные опасности перед тем, как разрешите ему ходить в школу самостоятельно.

В ИНТЕРНЕТЕ

- Сначала думаю, затем публикую!
- Чтение писем, сообщений, рассматривание фотографий/видео, присланных незнакомыми людьми, может быть опасно – они могут содержать вирусы или неподходящий контент.
- Если замечая неподходящий контент или сомневаюсь с правильности информации, связываюсь с веб-полицейским.

Веб-полицейские на Фейсбуке: Геттер Кангур, Анастасия Семенова, Олег Корнылев.

СРЕДСТВА ИНДИВИДУАЛЬНОЙ МОБИЛЬНОСТИ

- Передвигаясь на самокате или велосипеде, всегда ношу шлем.
- Дорогу безопаснее переходить пешком – сойди с велосипеда или самоката.
- На (электро)самокате всегда езжу один!

Я...

- отношусь к товарищам так, как хотел(а) бы, чтобы они относились ко мне.
- Заметив травлю, вмешиваюсь и рассказываю об этом кому-нибудь из взрослых.
- Отношусь к учителям доброжелательно и сосредотачиваюсь на учебе, при необходимости помогаю товарищам.

Телефон помощи детям 116 111.

Mida saame veel teha, et energiat säästa?

Alustame energiatarkade tarbimisharjumuste kujundamisest – iga kilovatt loeb!

Lihtsaim ja kiireim viis energia kokkuhoiuks on juba täna alustada oma tarbimisharjumuste ülevaatamisest ning säästlikumaks kujundamisest. Üksikud säästutegevused ei pruugi anda küll märkimisväärset kokkuhoidu rahakotis, kuid säästlike harjumuste mõju tervikuna on juba igast üksikust sammust nähtav. Näiteks kui suudame iga Eesti elaniku pealt hoida kodus, tööl ja transpordi kasutades kokku kasvõi 1 kWh energiat kuus, on kogusääst ühes kuus juba 1 331 795 kWh. Võrdluseks – 150 ruutmeetrise üksikelamu aastane energiarve on ligikaudu 20 000 kWh.

Kantar Emori küsitluse põhjal peab end säästlikuks tarbijaks ligi pool Eesti elanikkonnast. Tõenäoliselt sa juba täna kustutad tuled toas, kus ei viibi, ja eemaldad seadmed vooluvõrgust – seda teeb juba 59% Eesti elanikest! Olenemata sellest, kui tublid me täna oleme, saame üheskoos selle täiendava kilovatti veelgi säästa.

Soovitused säästlike harjumuste kujundamiseks:

- Alanda kütteperioodil oma toatemperatuuri vähemalt 1 kraadi võrra. 1 kraadi võrra toatemperatuuri alandades hoiame kokku kuni 10% kodu kütmiseks kuluvast energiast. Eluruumi mugav temperatuur võiks jääda 21°C ja magamistoas parema une tagamiseks 18-20°C juurde. Tervise hoidmiseks ei tohiks tubades, kus viibivad pikemaajaliselt inimesed, temperatuur langeda alla 18°C.

- Pole võimalust temperatuuri reguleerida? Korterelamutes, mida köetakse keskest süsteemist, oleks mõistlik radiaatoritele paigaldada regulaatorid. Täiendava efekti saavutamiseks tasuks kaaluda paigaldavate termostaatide reguleerimisulatuse piiramist, et vältida toa üle- või alakütmist. Elamutes, kus kasutatakse individuaalkütet, mida ei saa reguleerida (näiteks ahikütet), tasuks kaaluda toatemperatuuri mõõtmist ja sellele vastavalt hoone kütmist planeerida.

- Saa jälile varjatud energiatarbimisele! Näiteks kustuta tuled tubades, kus sa ei viibi, lülita välja ruuter, kui sa seda ei kasuta või ooterežiimil arvuti. Kõik elektrivõrguga ühendatud seadmed tarbivad vähesel määral, kuid pidevalt elektrit. Kaalu ka lisafunktsioonide väljalülitamist näiteks nutitelefonil – oled kindlasti märganud, kuidas telefoni aku palju kiiremini tühjeneb, kui näiteks GPS on tööle ununenud.

- Vett kokku hoides säästad ka energiat. Üks suuremaid energiakulusid kodumajapidamises on vee soojendamise. Hoides kokku sooja vett, säästad nii energia- kui veekuludelt. Lihtsaim ja kiireim viis on esiteks vähendada vee kasutust, paigaldades säästlikud kraani- ja dušisidestid ning vältides vee niisama kraanikaustist alla voolamist. Lisaks saame lühendada duši all käimist ja eelistades käte pesemisel jahedamat vett.

- Vajadus või mugavus? Mõtle oma tarbimine läbi ning erista, mis on vajalik ja mis on lihtsalt

harjumuspärane ning mugav. Näiteks korterelamutes, kus põhiküte saadakse kaugküttest, on populaarseks muutunud vannituppa ja koridori elektrilise põrandakütte paigaldamine. Taolise tarbimise vähendamine võib tuua kaasa märkimisväärse säästu.

- Vaata üle ka oma transpordikulud. Kulud transpordile võivad pere eelarvest moodustada märkimisväärse osa ja olla palju suuremad elektrivõi soojakuludest. Võimalusel võiks just mugavussõite vähendada, sõita säästlikumalt, eelistada väiksema kütusekuluga sõidukit ja eelistada auto asemel muid liikumisviise. Kui alandada oma kiirust maanteel tasemele 90 km/h, hoiad võrreldes kiirusega 110 km/h kokku 1,3 liitrit kütust ja võrreldes kiirusega 130 km/h 2,9 liitrit kütust 100 km kohta – see on märkimisväärne kokkuhoid.

- Kortermajas elades räägi säästuvõimalused läbi teiste majaelanikega. Korterelamutes, kus täna toimub elektrikulude jaotamine ruutmeetripõhiselt, on soovitus minna üle korteripõhisele elektriarvestusele – keegi meist ei taha mittesäästliku naabri elektrit kinni maksta. Esimene samm on korterühistu koosolekul antud küsimus tõstatada ja proovida jõuda ühisele meelele.

Energiatõhus kodu – sääst ja mugavus samaaegselt

Säästlike tarbimisharjumustega jõuame käia ainult osa energiakokkuhoiu teekonnast. Täiendav energia kokkuhoid eeldab juba energiatõhususe investeerimise tegemist. Kodu renoveerimist energiatõhusaks peab energiatõhususe meelsusuuringu kohaselt oluliseks lausa 57% elanikkonnast. Mida soojapidavam on hoone, seda väiksemad on energiakulud – terviklik kodu renoveerimine võimaldab energiakulusid vähendada tervelt 50%.

Soovitused kodu renoveerimiseks:

- Eelista terviklikku renoveerimist. Tervikliku renoveerimisega saavutatav energiasääst võib esialgu küll vähesel määral elanike igakuised makseid suurendada, kuid võrreldes osalise renoveerimisega on pikas perspektiivis kulud madalamad. Ei tasu unustada, et terviklik renoveerimine soodustab kinnisvara väärtuse kasvu ning parandab elukeskkonda.

- Kasuta renoveerimiseks riigi toetusi. Kodu renoveerimise teenuseid pakub KredEx, kellel on lahendusi nii kodanikele, korterühistutele, aga ka kohalikele omavalitsustele. Korteriühistuid nõustavad KredExi teenuste osas maakondlikud arenduskeskused.

ROHKEM NIPPE
LEIAD VEEBILEHEL
www.mkm.ee/hoiamekokku

Eesti Energia selgitab: millist elektripaketti valida ja teised küsimused klientidelt

Lilian Eylandt

*Klienditeenuste kommunikatsioonijuht
Eesti Energia AS*

Varasemast kõrgemad energiahinnad on pannud paljud inimesed esmakordselt süvenema oma isiklikku elektritarbimisse ja sunnib langetama otsuseid küsimustes, milles võivad puududa vajalikud kogemused ja teadmised. Eesti Energia Eesti turu juht Dajana Tiitsaar vastab viiele kõige sagedasemale küsimusele, millega klientid täna Eesti Energia klienditeenindajate poole pöörduvad.

MIKS MINU VIIMASE KUU ELEKTRIAARVE NII SUUR OLI?

Elektri börsihind oli augustis kõigi aegade kõrgeim – 36,13 s/kWh eest. See on üle 50% kallim hind kui juulis ja üle 300% kallim hind kui aasta tagasi augustis. Börsihinna paketi valinud klientidel kajastus hinnatõus otseselt ka elektriarvetel.

Börsihinna tõusu põhjus on energiakriis, mida süvendab Ukrainas toimuv sõda. Euroopas on maagaasi ja odava taastuvenergia defitsiit ja see toob kaasa väga kõrge hinnataseme. Gaasijaamad katavad ära tipukoormuse, kui nõudlus elektri järele on väga suur.

Kaks kolmandikku Eesti Energia klientidest on hinnariski enda jaoks maandanud ja valinud fikseeritud hinnaga paketi ning sestap ei saanud augusti kõrgematest börsihindadest mõjutatud.

MILLAL ON VÕIMALIK VALIDA UNIVERSAALTEENUST?

Meedias on palju kajastatud, et Eesti Energia hakkab pakkuma riiklikku elektri universaalteenust. Seadus, mis seda reguleerib, jõustub tõenäoliselt 23. septembril.

Täna on teada, et universaalteenusega on võimalik liituda alates 1. oktoobrist. Veel ei ole teada, milline saab olema universaalteenuse hind. Kohe, kui hind selgub, anname sellest kõikidele klientidele ja avalikkusele teada.

KAS PRAEGU ON ÕIGE AEG ELEKTRIHINNA FIKSEERIMISEKS?

Kui sinu jaoks moodustab elektrikulu suure osa igakuisest kodusest eelarvest ja soovid teada iga ette, mis on sinu elektrihind, siis sobib sulle hinna fikseerimine. Hinda on võimalik fikseerida kuuest kuust kuni seitsme aastani. Mida pikem lepinguperiood valida, seda soodsam on pakutav hind.

MIS VAHE ON ELEKTRI ÜLDTEENUSEL JA UNIVERSAALTEENUSEL?

Üldteenusel on klient, kellel on võrguleping, aga kes ei ole sõlminud elektrilepingut ühegi kindla elektrimüüjaga. Elektri pakkumine on sel juhul võrguettevõtja ülesanne.

Alates 1. oktoobrist 2022 muutuvad üldteenuse hinnastamise põhimõtted ning hind ühtlustatakse samal ajal kehtima hakkava universaalteenusega. See tähendab, et senistele

üldteenuse klientidele hakkab kehtima universaalteenuse hind.

Erinevalt üldteenuse kliendist on universaalteenuse valinud kliendil kehtiv elektrileping enda valitud elektrimüüjaga.

MIS ELEKTRIPAKETT MUL ON? MILLINE PAKETT MULLE PAREMINI SOBIB?

Eesti Energial on kolm erinevat elektripaketti:

- Muutuv pakett - elektri hind sõltub täielikult börsihinnast. Elektri hind muutub börsil iga tund paljude erinevate tegurite koosmõjul. Elektri börsihinnal saad kõige mugavamalt silma peal hoida Eesti Energia mobiiliäpiga. Pakett sobib kliendile, kes tahab ja saab ajastada enda tarbimist soodsama hinnaga tundidele.

- Kindel pakett - saad elektri hinna fikseerida kuni kolmeks aastaks ja olla kindel, et sel perioodil on igal kuul elektri kilovatt-tunni hind arvel sama ja elektribörsi hinnakõikumised elektriarvet ei mõjuta.

- Kindel Pluss pakett - võimaldab hinna fikseerida kuni seitsmeks aastaks ning on täna kõige soodsam lahendus. Elekter on toodetud tuuleparkides ja 100% roheline.

Eesti Energia kliendid saavad kõige lihtsamalt enda elektripaketti vaadata ja soovi korral muuta Eesti Energia e-teeninduses aadressil www.energia.ee.

Hea vallaelanik!

Käimas on kolme Baltimaad hõlmav ühisuuring inimeste suhtumise kohta suurkiskjatesse, mille abil soovime välja selgitada ühiskonnas hetkel valitsevat suhtumist suurkiskjatesse ning võrrelda käesoleva uuringu tulemusi eelmise, aastatel 2003-2006 läbi viidud uuringu tulemustega. Oma elutegevuse käigus puutuvad suurkiskjad aeg-ajalt kokku inimesega, mistõttu peab nende liikide kaitse- ja ohjamistevuste kavandamisel arvesse võtma ka inimeste suhtumist. Kahe uuringu vahel on nii ühiskonnas kui ka looduses toimunud mitmeid muutusi (linnastumise suurenemine, kiskjate arvukuse muutused, intensiivne metsaraie, lambakasvatuse ja mesinduse populaarsuse kasv), mis võivad mõjutada inimeste ja kiskjate vahelisi suhteid ning laiemalt ühiskonna suhtumist suurkiskjatesse.

Uuring toimub veebiküsitluse vormis ning sellele saab vastata siin: <https://survey.ut.ee/index.php/541634?lang=et> Samuti saab liikuda küsimustikku vastama juuresoleva qr-koodi abil. Küsimustiku täitmine võtab aega umbes 20 minutit ja palume see võimalusel lõpuni vastata. Täites küsimustikku, aitate kaasa nii suurkiskjate teaduspõhisemale majandamisele kui ka konfliktide vähendamisele suurkiskjate ja inimese vahel.

Kontakt:
Tartu Ülikooli terioloogia õppetool,
Maris Hindrikson (maris.hindrikson@ut.ee),
Egle Tammeleht (egle.tammeleht@ut.ee) ning
Harri Valdmann (harri.valdmann@ut.ee)

SUHTUMINE
SUURKISKJATESSE
BALTIMAADES
2022

SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT /// SPORT ///

TIMO JUURSALU
spordispetsialist

Ümber Kuremäe kloostri
jooksu võitsid Dmitri Aristov
ja Aveli Uustalu

Ida-Virumaa jooksusari jätkus pühapäeval, 14. augustil viienda etapiga- ümber Kuremäe kloostri jooksuga. Kavas oli kolm võistlusdis-tantsi, mehed läbisid 10 km, naised 5 km ning noored 1,3 km.

Noorte jooksu kiireim oli Karl Miko Põdra ajaga 05.06, talle järgnesid Eryk Krawczyk, Jegor Andrejev. Neidudest oli kiireim Maria Petrištševa ajaga 05.50. Ainult sekundiga kaotas talle Lia Meribel Pelenen, kolmandaks tuli Britta Krilovs.

10 km distantsti võitis Dmitri Aristov (Treening-partner) läbides võistlusmaa ajaga 35.39. Andrei Škubel, Aristovi klubikaaslane, jäi maha 1 minuti ja 58 sekundiga (tulemuseks 37.37) ning pälvis teise koha. Kolmas oli Allain-Marco Anton (Alu-taguse suusaklubi) ajaga 38.15.

Aveli Uustalu oli ainus võistleja, kes 5 km dis-tantsi 20 minutist kiiremini läbis. Alutaguse suu-saklubi esindavale jooksjale fikseeriti lõpuajaks 19.50. Kiireim mees oli distantsti teisena lõpe-tanud Igor Krawczyk (21.28). Naiste arvestuses teisena lõpetas Herta Rajas, kes võitis N16 vanu-seklassi ajaga 21.48 ning kolmandana Anette Ahu, kes samuti võitis oma vanuseklassi N14 ajaga 23.15 (mõlemad Alutaguse suusaklubist).

Pannjärvel toimus hooajalõpu
teatevõistlus

Paraku on taas see lühike Eesti suvi läbi saamas ja nii ka meie rullisari, mis sai ilusa punkti Hoo-ajalõpu Teatevõistlusega Pannjärvel 27. augus-til. Lisaks kuumale ilmale kiskus kuumaks ka heitlus võidu nimel. Esimese vahetusega jooksudistantstil viis oma võistkonna „Adre-naliin“ juhtima Andrei Kuznetsov ning teises rullivahetuses kasvatas edu veelgi Erki Kullap andes rattavahetuseks Aleksandr Filatovile vahetuse üle ca minutilise eduga neid jälita-nud Jõgevamaa võistkonna ees. Võiduks sellest siiski ei piisanud ja nii suutis viimasel rattaringil esikoha haarata võistkond „Adavere Teod“ koos-seisus Peeter Oranen, Marko Saar ja Marek Saar. Kolmanda koha saavutas võistkond „MAA-1“ liikmed Ardo Virkebau, Avo Sambla ja Maksim Zahharov. Sama stsenaariumi järgi kulges ka noorte start, kus viimase ringini juhtis võistlust Tallinna Kiiruisuklubi Team esindus koosseisus Uku Märten Vaikmaa, Saskia Kütt, Sten Talumaa, kuid tugeva lõpuspurdiga rattavahetuses tuli esimeseks taas Jõgevamaa esindus koosseisus Kaisa Morgenson, Art Markus Tamm ning Greg-Emil Pärn. Noorimas vanuseklassis kuni 13a olid kiireimad Marten Nurgamaa, Andrias Rääst ja Marten Virkebau võistkonnast „Šimpansid“. Sport ei pea olema alati hambad ristis punni-tamine, palju positiivseid emotsioone, elevust ning kaasaelamisrõõmu pakkus kogu võistluse kaunites kleitides läbinud *team „Nii Ilusad“* – Maria Mällas, Elerin Kallas ja Sirli Põldmaa.

Illukal toimus võrkpalli
suvelõputurniir naistele

Illuka liivaväljakul toimus 27. augustil Alutaguse suvelõpu loositurniir naistele. Illukal on ilm alati ilus, kuid erinevaid üritusi ja võistlusi oli sel päe-val väga palju ja seetõttu saime kohaletulnustest moodustada ainult kolm võistkonda. Võitis Mar-jaana Lepiste naiskond, kus mängisid veel Ene Laanemets ja Airi Kruusma.

Aveli Uustalu maailmakarikal
Otepääl kolmas

19. ja 21. augutil toimusid FIS Rullsuusatamise maailmakarikas ja Eesti meistrivõistlused rull-suusatamises. 19.08. olid kavas vabatehnika sprindid. Alutaguse Suusaklubile tõi parima koha Herta Rajas, kes tuli N16 klassi Eesti meist-riks. Super sõidu tegi ka Anette Ahu tagades Alu-tagusele kaksikvõidu. Poiste M16 klassis suutis Joonas Nurgamaa välja võidelda tubli 3. koha.

- N16 Anette Kivimägi 15. koht
- N16 Mirta Rajas 19. koht
- M16 Andrias Rääst 17. koht
- M16 Marten Nurgamaa 23. koht
- M18 Karel Vähk 11. koht
- M18 Laur Palmet 12. koht

Avelile maailmakarikal naiste vanuseklassis 12. koht, Eesti meistrivõistluste arvestuses 6. koht.

21.08 toimus FIS Rullsuusatamise maailmakari-kas, Eesti noorte meistrivõistlused rullsuusata-mises (MN16-18) ja Suusarulli etapp (MN12-14). Kavas eraldistardist klassikadistantsid.

Suurepärase sõidu tegi Aveli Uustalu, kes teenis maailmakarikal naiste vanuseklassis kolmanda koha ja tuli selle sõiduga ka Eesti meistriks.

Herta Rajas tuli juba kahekordseks Eesti meist-riks ja Anette Ahu sai kaela veel pronksmedali N16 klassis. Suusarullil saadi kaks teist kohta ja üks kolmas koht.

- N12 Ronja Rajas 5. koht
- N14 Mirta Rajas 2. koht
- N14 Anette Kivimägi 4. koht
- N14 Kaisa Kivend 7. koht
- M14 Andrias Rääst 2. koht
- M14 Marten Nurgamaa 3. koht
- M16 Joonas Nurgamaa 6. koht
- M18 Karel Vähk 7. koht
- M18 Laur Palmet 8. koht

Kirveviskamise MM-ilt toodi
Alutagusele pronksmedal

Kanadas Barringtonis toimunud kahe teraga kirve viskamise maailmameistrivõistlustel oli Eesti edukaim Karol Raidma, kes juunioride klassis saavutas pronksmedali. Noorte võistluse finaalis sai Ida-Virumaalt Alutaguse vallast pärit 15aastane Karol Raidma 45 punkti. Ettepoole jäid sakslane Robyn Kaminski 49 punktiga ja kanadalane Jake Hewitt 48 punktiga.

Raidma pronks oli kindel, sest neljandaks jäänud teine finaali jõudnud Eesti esindaja Roland Peet sai kirja 35 punkti. Kokku osales võistlusel 13 noort kirveviskajat.

Võistlusel osales kokku üle 100 kirveviskaja kümnest riigist.

Discgolf

Discsport.ee Ida-Virumaa nädalamängude 2022 hooaja eelviimane etapp toimus seekord Mäe-taguse discgolfi pargis, Jääkaru asetusel.

Edasijõudnute klassi võitis Oliver Vööbus tule-musega -10, millega ta teenis korralikud 1043 punkti Metrixis. 2. koht Timo Juursalule tule-musega -9 ja 3.-4. kohta jäid jagama Egert Hütt ning Jarko Kool tulemusega -8.

Harrastajate klassi võitsid kolm mängijat täp-selt sama skooriga – Ringo Krilovs, Külli Stroo ja Joonas Puur mängisid enda tulemuseks +2.

Algajate esikolmik: 1. Roomet Leinbock (+6), 2. Kevin Tärno (+7) ja 3. Meriliis Uustalu (+14).

Discsport.ee Ida-Virumaa nädalamängude 2022 hooaja viimane etapp toimus Alutaguse disc-golfi pargis, värskel Tumesinise Kotka asetusel. Mängu mõjutas seekord vihm ning lõpupoole pimedus.

Edasijõudnute klassi võitis Rein Viol, kes mängis raja par-iga läbi, 2. koht Taivo Valdur tulemusega +1 ja 3. koht Oliver Vööbus tulemusega +2.

Harrastajate klassi võitis Marek Mihhailov (+5), 2.-3. kohta jäid jagama Külli Stroo ja Juss Lein-bock (+6).

Kuna seekord oli algajates ainult üks osaleja, siis kindla võidu teenis seal Marek Milk (+22).

Iisaku Gümnaasiumi jõusaal
avatud

Alates 1. septembrist 2022 on Iisaku Gümnaa-siumi jõusaal avatud esmaspäevast reedeni ajavahemikul 16.30–21.30.

Laupäeval ja pühapäeval on jõusaal suletud. Kui septembri jooksul selgub, et jõusaali soovitakse kasutada ka laupäeval, lisame vastavalt vajadu-sele ka laupäevase aja. Küsi täiendavat infot ja broneeri aeg tel 5649 8456

Ootame kõiki sportima!
<https://iisaku.edu.ee/est/ylidinfo/spordisaal/?>

TEADEANNE!!!

1. oktoobril toimub 10. Iisaku rahvajooks.

Anname teada, et ajutiselt on liikluskorraldust muudetud. Muudatused puudutavad riigiteed 35 Iisaku Tudulinna-Avinurme km 0,0-0,6 ja riigiteed 13155 Iisaku-Täriveri km 1,0-1,7 (kaks teeületust). Seetõttu on vajalik peatada vahe-mikus kella 11.55-14.00 osalejate teeületuse ajaks lühiajaliselt liiklus (korraga mitte kauem kui 5 min.) Lisaks kulgeb jooks ka mööda Metsa tänavat. Palume mõistvat suhtumist.

Ta oli hea ema ainsale pojale, kes koduse kasvatusel toel on sirgunud tubliku ja viisakaks noormeheks. Heli oli hooliv tütar, armastav õde ja toetav pereliige oma lähedaste seas. Tugevat toetust perekonna poolt sai ta ka ise õnneks tunda viimse hetkeni.

Heli armastas väga laulda ja tantsida; muu-sikakoolist pärines ka akordionimänguoskus. Illuka naisansamblis jääb aga tühjaks üks aldi häälerühma tool.

Haigus murdis teda aegamisi. Andis endast märku ootamatult ja kutsus pidevalt duellile. Vaheldumisi tõusude ja langustega kõndis Heli viis aastat kõrvuti tõvega, mis ta lõpuks murdis. Selle kaotusega on meil kõigil raske leppida, nagu ka mõttega, et jätkata tuleb Helita.

Jääme igatsema Heli nakatavat naeru ja kor-raldatud vimkasid. Jääme oma koosviibimistel alati meenutama Heli positiivset uudishimu, ainult temale omast aasimist, head laulmisos-kust ning ainulaadset helilikku huumorit.

19. augustil sängitati Heli oma viimsesse puhkepaika Illuka kalmistul.

Illuka koolipere

Alutaguse valla ettevõtja,
teenusepakkuja!

Läbi suve ootasime infot kohalikelt ettevõtjatelt ja teenusepakkujalt. Selles lehenumbris jagame viimast korda infot Alutaguse vallas tegutsevate ettevõtete kohta.

MAASTIKUKORRALDUSE OÜ-l

on kaks tootesuunda:

- **Alutaguse telgirent** – tegeleme peotelkide, telgi-mööbli ja telgiinventari rendiga.
www.alutagusetelgirent.com
alutagusetelgirent@gmail.com

- **Mõlasurf** – tegeleme mõlarurfi (SUP laudade) ren-diga, viime läbi jõgedel matkasid, korraldame koolitusi, meid saab tellida suvepäevadele, sünnipäevadele jne. Kuumadel suvepäevadel oleme Kauksi avalikus rannas.
www.molasurf.com
alutagusesurf@gmail.com

Asume lisakus Metsa 6-4. Mobiil 5664 3816

LOGMASTER OÜ

www.logmaster.ee
logmasterinfo@gmail.com
Tel 554 4629, 5563 0605
Kallur-kraana teenus. Liiv, muld, killustik ja freesasfalt kohaletoomisega. Kaeve ja planeerimistööd.

TEADE Remniku, Alajõe, Kauksi
ja Rannapungerja piirkondade
bussireisijatele

Alates 01.09.2022 on käigus bussiliin nr 69 (endine liin nr 3) Iisaku - Remniku - Kauksi - Iisaku.

Liinil nr 69 on osalised muudatused:

- Liin on endiselt käigus E-R ja ei ole käigus riigipühadel.
- Liin ei sõida koolipäevadel Lohusuu koolini ja mittekoo-lipäevadel hommikul ringil Rannapungerjani. Ranna-pungerjalt on võimalik hommikuti pääseda Iisaku ja Jõhvi suunale kell 7.30 liiniga nr 552.
- Väljumine Iisakust kell 6.50 annab võimaluse Kauksis ümber istuda kell 7.38 kommertsliinile nr 362 Narva-Mustvee-Tartu ja Iisakus kell 7.50 liinile nr 552 Jõhvi suunas.
- Väljumine Iisakust kell 15.20 sõidab teekonnaga Iisaku -> Rannapungerja -> Kauksi -> Remniku -> Iisaku ja Iisakusse tagasi jõudes on võimalik jätkata sõitu kell 16.25 liiniga nr 551 Jõhvi suunas.

TEADE Jõhvi bussijaamast väljuvate
liinide nr 64 ja 551 bussireisijatele

Alates 17.08.2022 Jõhvi bussijaamast väljuvad liinid nr 64 ja 551 platvormidelt nr 2, 3 ja 4 (seni platvorm 8).

Liin nr 64 Jõhvi - Mäetaguse - Kohtla-Järve

- Platvorm 2: E–R kell 6.15 ja L kell 6.20
- Platvorm 3: L–P kell 7.55 ja E–R kell 8.10
- Platvorm 4: E–P kell 10.00 ja L–P kell 13.15
E–R kell 15.25 ja L–P kell 17.00
E–P kell 17.15
E–R kell 19.10

Liin nr 551 Jõhvi - Rannapungerja - Tudulinna – Avinurme

- Platvorm 4: E–L kell 12.20

Kõik Ida-Viru maakonnaliinide sõiduplaanid
www.peatus.ee ja www.ivytk.ee/soiduplaanid/
MTÜ Ida-Viru Ühistranspordikeskus
e-post: info@ivytk.ee

KUULUTUSED

Ostan sõiduaautosid ja maastureid. Võib pakkuda igas hinnaklassis. Pakkumine teha telefonil 5309 2650 või meili teel riivocom@hotmail.com

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad.
info@est-land.ee. Tel 50 45 215, 51 45 215

Ostan igasugust vanavara. Pakkuda võib kõike. Kojukutsed. Raha kohe kätte. Tel 5198 0371

Mälestame
lahkunuid

HELI EKŠTEIN
LEIDA KIILP
LIA VALDRE
ANATOLI TARGIJAINEN
ERKKI-ABBY HÄRMA
KALJU KULDORG
ARVO ROOSIVÄLI.

Õnnitleme sünnipäevalapsi

LEILI ILVES	96
OLEV KENDRA	95
MARIA KRUUS	91
ELGA RENSBERG	91
HEINO KASK	90
MILVI LINAMAA	90
ALEKSANDER MOROZENKO	89
HELGA VISITAM	88
HEINO TREI	85
REET TERNANT	84
ELVE SAAREPUU	84
LEONTI GUBATŠEV	83
MALLE KARU	83
NIINA HINDREUS	83
TAIMI KLAAS	83
JULIA ŠERKOVA	83
ZINAIDA PIKHOFF	82
HALLI OJA	81
EVI PORMAN	81
NATALIA KAARLÖP	81
ANNA OREHHOVA	80
HELJU ANVELT	80
LAIN PÜTSEP	80
LEMBIT KAUPMEES	80
ANNA KÖRV	75
MIHKEL KARJA	75
ALEKSANDR LUPANOV	75
ENE KIVER	75
JÜRI KIISVEK	70
WILLY NÖMME	70
VLADIMIR ŠAROV	70
SIRJE TARAKANOVA	70
VAMBO KALJUMÄE	70

22.10.2022
EESTIMAA RAHVAMAJA PÄEV
KULTUUR HARIDUS KOGUKOND
Alutaguse vallas

MÄETAGUSE RAHVAMAJA
AVATUD KELL 11
 Täika, muinasjutu- ja muusika hommik rahvamajas, meisterdusnurg pisikestele, käsitöötuba, avatud Virve Osila elutöötuba, noorteõõ rahvamajas.

ALAJÕE KOGUKONNAMAJA
AVATUD KELL 11
 Meistriklassid: Villane akvarell ja makramee. Esineb ansambel Kalina Krasnaja.

TUDULINNA KOGUKONNAMAJA
AVATUD KELL 12
 Vildist ehte töötuba Gerri Orgma juhendamisel.

IISAKU RAHVAMAJA
AVATUD KELL 12
 Mälumäng - Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad. Info: merle.pikhoff@alutagusevald.ee

KURTNA KOGUKONNAMAJA
AVATUD KELL 13
 Fotonäitus „Kuidas portreterida kihnlasi“ (autor Elle Mets), tasuta raamatute laad, käsitöötuba lastele-noortele, muusikalised vahetööd Kurtna Noortekeskuselt, pannkoogikohvik.

KIILKA RAHVAMAJA
AVATUD KELL 14-17
 Kogukonnapäev - pärimusmängud, Kirveviske MM Barringtonis: Karol Raidma muljeid edukast võistlusest, kogukonnakogu avatud koosolek, fotonäitus, vestlusring, mänguasjalaad.

PAGARI SELTSIMAJAS
AVATUD KELL 19
 Tantsuõhtu „Hei Sõbrad! Tulge peole!“, Meeleolu loovad Anne Velli ja Aivar Juuse. Pilet eelmüügis 3€ Pagari seltsimajas, pilet kohapeal 5€.

ALUTAGUSE VALLA KULTUURIKALENDER

- 30. septembril kell 19**
Kiikla rahvamajas
MUINASJUTUKÜLA LOOD JA PAJATUSED. Tontlikke lugusid Alutaguse metsadest pajatavad Kaie ja Katrin
- 30. septembril kell 19**
lisaku rahvamajas
PLMF kontsert. Andreas Lend (tšello), Allan Jakobi (akordion)
Kavas: Eller, Sibelius, Piazzolla jt
Pilet 5/4 €
- 5. oktoobril kell 14-16**
lisaku raamatukogus
KESKNÄDALA KESKUSTELU
- 6. oktoobril kell 19**
lisaku rahvamajas
DOKUMENTAALFILM Kukerpillide rapsöödia. Pilet 5/4 €
- 8. oktoobril kell 11-14**
Kurtna raamatukogu-seltsimaja juures
VÄIKE SÜGISLAAT
- 12. oktoobril kell 12**
Jõhvi kontserdimajas
IDA-VIRUMAA EAKATEPÄEVA PIDUSTUS
Külalisesineja Toomas Anni. Pilet 4 eurot, mille tasub Alutaguse eakatele vallavalitsus. Registreerimine hiljemalt 4. oktoobriks: Asta Talviste 5683 8929 (lisaku), Elle Tasane 5332 0597 (lisaku), Lea Maasik 522 3424 (Tudulinna), Hille Karp 522 8042 (Tudulinna), Valve Kollo 5695 9943 (Illuka), Tatjana Ševtšenko 5811 5491 (Alajõe) või Alutaguse Vallavalitsus 528 0514 (Mäetaguse).
- 13. oktoobril kell 19**
lisaku rahvamajas
Mängufilm KALEV. Pilet 5/4 €
- 14. oktoobril kell 18.30**
Kiikla rahvamajas
lisaku rahvamaja näiteringi etendus „Üksildased“. Pilet 3€
- 20. oktoobril kell 18**
Mäetaguse rahvamajas
MÄETAGUSE MÄLUMÄNGUTURNIIRI 20. HOOAJA AVAOR
Oodatud on 3-liikmelised võistkonnad. Võistkondadel palume registreerida hiljemalt 18. oktoobriks tel 336 6963 või huvikeskus@alutagusevald.ee
- 21. oktoobril kell 18**
lisaku rahvamajas
TANTSUKLUBI. Oodatud on kõik, kes armastavad tantsida Eesti pärimustantse. Sel korral on erilisel au sees voortantsud - ei pea muretsema, kui tantsupartnerit ei ole kaasa võtta. Pilli mängivad ja tantse võtavad eest Ave Jääger-Nurgamaa ja Pille Nagel
- 22. oktoobril EESTI RAHVAMAJA PÄEV – Kultuur. Haridus. Kogukond.**
Päeva eesmärk on tõsta fookusesse rahvamaja kui rahvusliku identiteedi hoidja ja elukestvate õppimise võimaldav institutsioon, et suurendada teadlikkust ja luua eeldused rahvamajade arenguks. Tutvustame rahvamajades pakutavaid kultuuri tarbimise ning selles osalemise võimalusi.
Mäetaguse rahvamajas
lisaku rahvamajas
Pagari seltsimajas
Kurtna kogukonnas
Alajõe kogukonnas
Kiikla rahvamajas
Tudulinna kogukonnas
- 25. oktoobril kell 12-16**
Mäetaguse rahvamajas
KULDSE EA SÜGISPIDU. Tantsuks ansambel Vana Kallim. Registreerimine hiljemalt 17. oktoobriks: Asta Talviste 5683 8929 (lisaku), Elle Tasane 533 20597 (lisaku), Lea Maasik 522 3424 (Tudulinna), Hille Karp 522 8042 (Tudulinna), Valve Kollo 5695 9943 (Illuka), Tatjana Ševtšenko 5811 5491 (Alajõe) või Alutaguse Vallavalitsus 528 0514 (Mäetaguse).
- 26. oktoobril kell 16**
lisaku raamatukogus
JUTU- JA MUUSIKAÕHTU.
Külas jutustaja Piret Päär ja muusik Catlyn Mägi.
- 26. oktoobril kell 19**
Mäetaguse rahvamajas
VANA BASKINI TEATER: „AABITSA-KUKK“. Autor Andrus Kivirähk, lavastaja Andrus Vaarik, kunstnik Hanna Allsaar, Mauno rollis Lauri Liiv
Pilet 20/18 €, müügil Piletilevis, Pileti-maailmas ja Mäetaguse rahvamajas.
- 6. novembril Illuka kirikus**
Kell 13 Jumalateenistus
Kell 15 HINGEDEPÄEVA KONTSERT – Laikrete pereband. Avatud kohvik. Annetuspilet hinnaga 5€ müügil tund aega enne kontserdi algust kohapeal, piletitulu läheb Illuka kiriku heaks.
- 11. novembril kell 20**
lisaku rahvamajas
ISADEPÄEVA EEL. Piduõhtu koos ansambeliga Minu Isa Oli Ausus Ise ja OK duo. Pilet eelmüügist 5 €, kohapeal 8 €. Kohtade broneerimine tel 5886 6418

NÄITUSED

- Fotonäitus - KOGUKONNA MULJETEROHKE SUVI.** Kui sa elad Kiiklas või selle naabruses. Või oled juuripidi või muul moel Kiiklaga seotud, siis ole hea ja saada oma foto möödunud suvest e-posti aadressile ruth@kiikla.ee.
- Juurde palun lisada, kus pilt on tehtud ja kuidas pildil olevad inimesed Kiiklaga seotud on. Soovi korral väike lahtiseletus pildi kohta.
- Fotosid saab saata kuni 20. oktoobrini ja näha näitusel Kiikla rahvamajas alates 22. oktoobrist.
- Septembris Mäetaguse rahvamaja triibukoridoris
- Mäetaguse Põhikooli kunstilaagri tööde näitus (1.-4. klassi õpilased), juhendaja Küllike Kullerkupp).
- Septembris lisaku raamatukogu trepialguses
- Ain Spitz'i fotonäitus „Inimese ilu. Looduse võlu“.
- September-oktoober
- Elle Metsa fotonäitus „Kuidas portreterida kihnlasi“
- Kurtna raamatukogu-seltsimajas.
- Oktoober-november
- lisaku Kunstide Kooli õpilastööde näitus
- lisaku raamatukogu trepialguses.
- Oktoober-november
- Esemenäitus „Ridikül ja tengelpung“
- lisaku raamatukogus.

Täpsem info
Alutaguse Huvikeskuse kodulehel
www.alutagusehuvikeskus.ee
või Alutaguse valla kodulehel
www.alutagusevald.ee/kalender
ALUTAGUSE HUVIKESKUS
tel 336 6963 ja 5885 9979,
e-posti aadress
huvikeskus@alutagusevald.ee

OOTAME MEIEGA LIITUMA BUSSIJUHTE

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA LIINIDELE ALGUSEGA TUDULINNAST ja AVINURMEST!

- Tule sõida keskkonnasõbralike CNG Iveco Crossway ja Fenksibus bussidega
- Abista reisijaid igapäevaselt ning vii nad avalikus liiniveos soovitud sihtpunkti
- Suhtle rõõmuga eesti ja vene keeles
- Tule jaga oma pädevust rooli keeramises
- Täienda oma pühendumusega meie ühtehoidvat meeskonda

HANSA BUSS

www.hansabuss.ee/liitumeiega

Hansabussis ootab Sind sõbralik meeskond. Hoolime oma inimestest ja nende tervisest. Pingutame selle nimel, et luua töökeskkond, kus igaüks tunneks ennast hästi ja hoitult.

Hansabuss on kindel ja hooliv tööandja juba 26 aastat.

Täidame oma lubadusi ja kohtleme kõiki sõbralikult ning austavalt.

Saada oma soovialdus niipea kui võimalik tee.

Küsimuste korral helista personalijuht Marinale 671 3267 ning saame tutvavaks!